

SPRÁVA Z KONTROLY

**ZADÁVANIA ZÁKAZIEK MESTSKOU ČASŤOU A DODRŽIAVANIA ZÁKONA Č. 343/2015 Z.Z.
O VEREJNOM OBSTARÁVANÍ**

KONTROLA ZADÁVANIA ZÁKAZIEK MESTSKOU ČASŤOU A DODRŽIAVANIA ZÁKONA Č. 343/2015 Z.Z. O VEREJNOM OBSTARÁVANÍ

Oprávnená osoba: miestny kontrolór mestskej časti Bratislava- Podunajské Biskupice (ďalej len „miestny kontrolór“ alebo „oprávnená osoba“).

Povinná osoba: Miestny úrad mestskej časti Bratislava-Podunajské Biskupice, Trojičné nám. 11 , 821 06 Bratislava, IČO: 00641383 (ďalej aj ako „mestská časť“ alebo „kontrolovaná osoba“ alebo „verejný obstarávateľ“).

Predmet kontroly: Kontrola zadávania zákaziek mestskou časťou a dodržiavania zákona č. 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „zákon“) za rok 2020 nadviazala a bola spojená s rovnako zameranou kontrolou z predchádzajúceho plánu kontrolnej činnosti, pričom jej cieľom je nastavenie procesov verejného obstarávania tak, aby jeho výsledkom bola skutočná transparentná súťaž hospodárskych subjektov, ktorá je najlepším predpokladom pre zabezpečenie hospodárneho, efektívneho a účinného vynakladania verejných zdrojov, a teda dosiahnutie čo najvyššej hodnoty za peniaze.

Cieľ kontroly je kontrola zadávania zákaziek mestskou časťou a dodržiavania zákona č. 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní v znení neskorších predpisov v kontrolovanom období. Jej účelom bolo zistiť, ako mestská časť postupovala pri zadávaní a obstarávaní zákaziek, overiť súlad postupu mestskej časti s ustanoveniami zákona o verejnom obstarávaní a internými predpismi mestskej časti a prípadne navrhnúť preventívne opatrenia pre zabezpečenie zákonnosti a hospodárnosti procesu verejného obstarávania.

Kontrolované obdobie: od 1.1.2019 do 31.12.2020.

Miesto a čas vykonania kontroly: Miestny úrad od 16.12.2020 do 15.08.2021.

Kontrola bola vykonaná v súlade s plánom kontrolnej činnosti miestneho kontrolóra Mestskej časti Bratislava- Podunajské Biskupice na I. polrok 2021, schváleného Uznesením Miestneho zastupiteľstva č. 240/2018-2022 zo dňa 08.12.2020 a v súlade s plánom , v zmysle §18d ods.1 zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení a v súlade so zákonom č. 357/2015 Z.z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Kontrola bola zameraná na overenie objektívneho stavu kontrolovaných skutočností a ich súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi a vnútornými aktmi riadenia. Použitá legislatíva ku kontrole: všeobecne záväzné právne predpisy zákon 1. zákon č. 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní; zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov 2. zákon č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov, 3. zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, 4. vnútorné predpisy kontrolovaného subjektu

Priebeh kontroly:

V zmysle § 18d zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a v súlade so schváleným Plánom kontrolnej činnosti miestneho kontrolóra mestskej časti Bratislava-Podunajské Biskupice na I. polrok 2021, (Uznesenie Miestneho zastupiteľstva č. 240/2018-2022 zo dňa 08.12.2020 miestny kontrolór

podľa § 20 ods. 2 písm. a) zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov požiadal kontrolovanú osobu, aby predložila doklady, písomností a informácie ku Kontrole zadávania zákaziek mestskou časťou a dodržiavania zákona č. 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní, a to najmä v nasledovnom minimálnom rozsahu:

1. Súhrnné správy o zákazkách z nízkou hodnotou podľa §117 ods. 6 zákona a informáciu resp. potvrdenie o ich zverejnení v zákone stanovenom termíne zákona (s povinnosťou zverejnenia v období od 1.7.2020 do 31.01.2021),
2. Súhrnné správy o zmluvách so zmluvnými cenami vyššími ako 1 000 eur podľa § 10 ods. 10 zákona a informáciu resp. potvrdenie o ich zverejnení v zákone stanovenom termíne zákona (s povinnosťou zverejnenia v období od 1.7.2020 do 31.01.2021),
3. Súhrnné správy podľa §111 ods. 2 zákona a informáciu resp. potvrdenie o ich zverejnení v zákone stanovenom termíne zákona (s povinnosťou zverejnenia v období od 1.7.2020 do 31.01.2021),
4. Zoznam všetkých uskutočnených verejných obstarávaní vyhlásených za obdobie od 1.1.2019 do 31.12.2020 s uvedením predpokladanej hodnoty zákazky, celkovej vysúťaženej sumy hodnoty zákazky bez DPH, identifikáciou dodávateľa, počtom oslovených uchádzačov a počtom prijatých ponúk,
5. Kompletnú písomnú dokumentáciu súvisiacu s verejným obstarávaním vyhláseným od 01. januára 2019 do 31. decembra 2020 zákaziek, ktorých celkové finančné plnenie poskytnuté mestskou časťou prevyšuje sumu 50.000 € s daňou z pridanej hodnoty,
6. Kompletnú písomnú dokumentáciu súvisiacu s verejným obstarávaním na zákazku Oplotenie- A/ Rekonštrukcia plota Priekopnícka -Vrakunská - Geologická B/ Prístavba oplotenia ZŠ Bieloruská,
7. Kompletnú písomnú dokumentáciu súvisiacu s verejným obstarávaním na zákazku Poskytovanie odborných služieb verejného obstarávania,
8. Kompletnú písomnú dokumentáciu súvisiacu s verejným obstarávaním na zákazku PD Realizačná: Rekonštrukcia stravovacej jednotky ZŠ Podzáhradná“,
9. Kompletnú písomnú dokumentáciu súvisiacu s verejným obstarávaním na zákazku Vianočná výzdoba MČ Bratislava - Podunajské Biskupice 2019,
10. Kompletnú písomnú dokumentáciu súvisiacu s verejným obstarávaním na zákazku Opravy fasády na budove miestneho úradu Žiacka,
11. Kompletnú písomnú dokumentáciu súvisiacu s verejným obstarávaním na zákazku Zimná údržba 2020 (dodávateľ KOSEC plus s. r. o.) EKS,
12. Kompletnú písomnú dokumentáciu súvisiacu s verejným obstarávaním na zákazky Technologické vybavenie školskej jedálne (dodávateľ GASTRO - HAAL, s.r.o.),
13. Kompletnú písomnú dokumentáciu súvisiacu s verejným obstarávaním na zákazky Komplexná rekonštrukcia detských ihrísk A/ podzáhradná ; B/ Baltská ; C/ Ipeľská (dodávateľ Veríme v Zábavu, s.r.o.),
14. Kompletnú písomnú dokumentáciu súvisiacu s verejným obstarávaním na zákazky Rekonštrukcia povrchu komunikácie časti ulíc Bodrocká a Hronská (dodávateľ STRABAG, s.r.o.).

Informácia o tom, či povinná (kontrolovaná) osoba podala námietky: - k zisteným nedostatkom - navrhnutému odporúčeniu - k lehote na predloženie písomného zoznamu prijatých opatrení a k lehote na splnenie prijatých opatrení: K uvedeným zisteniam boli kontrolovanou osobou dňa 17.09.2021 podané námietky k zisteným nedostatkom, navrhnutým odporúčaniam. Vyhodnotenie námietok k Návrhu Správy tvorí Prílohu č. 1 k Správe z kontroly. Čiastočne akceptované námietky týkajúce sa žurnalizácie dokumentácie verejného obstarávania sú zapracované v Správe (Priebeh kontroly, bod 2; Časť IV bod 5; Časť VII bod 9; Zhrnutie, bod 5).

Priebeh kontroly

1. Miestnym kontrolórom vyžiadaná dokumentácia bola kontrolovanou osobou poskytnutá iba k nahliadnutiu po jednotlivých zákazkách, ktoré však boli zoradené iba podľa dátumu ich začatia. Kontrolovaná osoba v písomnej odpovedi na vyžiadanie argumentovala tým, že dokumentácia verejného obstarávania podľa zákona č. 343/2015 Z.z. má mať diskretný charakter a nie je vhodné ju zapožičiavať ani vynášať zo sídla verejného obstarávateľa. Takúto argumentáciu považujem za absurdnú a nelogickú, keďže jedným zo základných princípov verejného obstarávania je práve transparentnosť a údajná „diskretnosť“ dokumentácie „verejného obstarávania“ je priam oxymoron, pričom aj samotné interné predpisy explicitne stanovujú, že kontrolu dodržiavania zákona a smernice vykonáva hlavný (miestny) kontrolór (článok 1 ods. 9 Smernice 8/2019). Taktiež zo znenia §24 ods. 5 zákona vyplýva povinnosť verejného obstarávateľa vždy predložiť spis o verejnom obstarávaní aj orgánom, ktorým to vyplýva z osobitnej legislatívy, pričom miestnemu kontrolórovi toto oprávnenie vyplýva z §20 ods. 2 písm. a) zákona č. 357/2015 Z.z. o finančnej kontrole a vnútornom audite. Navyše táto dokumentácia by taktiež podliehala povinnosti sprístupnenia prostredníctvom zákona o slobodnom prístupe k informáciám. Miestny kontrolór pri nahliadnutí zosnímal vybrané časti dokumentácie prostredníctvom fotografií. Vzhľadom na to, že táto dokumentácia nebola nijakým spôsobom žurnalizovaná, bola orientácia v rámci tejto dokumentácie, mimoriadne náročná, čo už samotné je v neprospech kontrolovanej osoby, keďže tu platí pravidlo, že dôkazné bremeno nesie verejný obstarávateľ. Kontrolný orgán z takéhoto neúplného spisu nemôže náležite a riadne preskúmať, či verejný obstarávateľ postupoval v súlade, alebo v rozpore so zákonom. Kontrolnému orgánu chýbajú základné informácie o prípravných prácach k zákazke, určení predpokladanej hodnoty zákazky, vyhodnotenie splnenia podmienok, zmenách zmluvy a ďalších významných skutočnostiach.
2. Kontrola bola vykonávaná v priebehu I. polroka s presahom do II. polroka 2021. K tomuto časovému posunu došlo jednak z dôvodu značného rozsahu preskúmvanej dokumentácie, pričom táto nebola prehľadne evidovaná ani žurnalizovaná (zákon povinnosť žurnalizácie neukladá), jednak z dôvodu oneskorenej súčinnosti kontrolovanej osoby súvisiacej aj s vysokou fluktuáciou ľudských zdrojov na príslušnom organizačnom útvare, ale tiež v dôsledku opakovaných prác v I. polroku na stanoviskách miestneho kontrolóra k rozpočtu mestskej časti (dve stanoviská) a k záverečnému účtu mestskej časti, ktorý bol zverejnený trikrát (11.4, 28.5 a 14.6.2021), pričom išlo o rozsiahle stanovisko podrobne rozoberajúce desiatky rozporov v záverečnom účte za rok 2020 a obsahujúce návrh odporúčaní na prijatie opatrení.

3. Ďalšie písomnosti, nad rámec vyššie uvedených, boli dodatočne vyžiadané na základe čiastkových zistení v priebehu vykonávanej kontroly, pričom išlo najmä o písomnosti vzťahujúce sa ku priebehu a preberaniu realizácie diel.

Zistené skutočnosti/Kontrolné zistenia

I. Právny rámec

1. Hlavným motívom verejného obstarávania je, aby sa **nákupy za verejné peniaze čo najviac priblížili nákupom racionálneho súkromného kupujúceho**, zabezpečila sa transparentnosť, rovnaké zaobchádzanie a žiadny z potenciálnych dodávateľov nebol nedôvodne zvýhodnený. Primárnym cieľom tak je vytváranie príležitosti uchádzať sa o zákazky za verejné peniaze pre všetky relevantné podniky pôsobiace na dotknutom trhu. V kontexte práva EÚ ide aj posilnenie snáh o fungovanie jednotného trhu a otvorenú a efektívnu hospodársku súťaž. Ďalším zo základných cieľov pri vynakladaní verejných prostriedkov je dosiahnutie ekonomickej výhodnosti nákupu a hospodárneho vynakladania verejných financií.
2. **Pre orgány verejnej správy je obstarávanie účinným nástrojom na to, aby sa verejné finančné prostriedky vynakladali efektívnym, udržateľným a strategickým spôsobom.**
3. **Princípy hospodárnosti a efektívnosti nesledujú cieľ, aby verejný obstarávateľ vždy nakupoval len najlacnejšie predmety zákaziek, práve naopak, mal by za vynaložené verejné finančné prostriedky získať najlepšiu hodnotu, ktorá sa generuje v prostredí hospodárskej súťaže. Verejné obstarávanie nie je možné realizovať len ako „administratívny úkon“.** Verejné obstarávanie by sa malo využívať tak, aby bolo možné dosiahnuť kľúčové ciele politik, hospodárne, efektívne a účinné vynakladanie finančných prostriedkov, a teda zabezpečiť **dosiahnutie čo najvyššej hodnoty za peniaze.**

Zákon č. 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní

4. Zákon sa vzťahuje na zadávanie zákaziek na dodanie tovaru, zákaziek na uskutočnenie stavebných prác, zákaziek na poskytnutie služieb, zadávanie koncesíí na stavebné práce a služby a na súťaž návrhov. Verejným obstarávaním sa rozumejú pravidlá a postupy, ktoré predpisuje zákon v súvislosti s uzatváraním zmlúv povinnými subjektami.
5. **Zákon sa nevzťahuje na zákazku, ktorej predpokladaná hodnota je nižšia ako 5 000 eur v priebehu kalendárneho roka alebo počas platnosti zmluvy**, ak sa zmluva uzatvára na dlhšie obdobie ako jeden kalendárny rok (§1 ods. 14 zákona). **Zákon však stanovuje verejnému obstarávateľovi povinnosť zverejňovať v profile súhrnnú správu o zmluvách so zmluvnými cenami vyššími ako 1 000 eur, ktoré uzavrel za obdobie kalendárneho štvrtroka, a na ktoré sa podľa § 1 ods. 2 až 14 nevzťahuje tento zákon.**

Princípy

6. Všeobecné princípy verejného obstarávania sa formovali postupne v ekonomicky vyspelých krajinách od začiatku 20. storočia v nadväznosti na pripravované legislatívne úpravy. Slovenský zákon o verejnom obstarávaní je založený na všeobecných princípoch verejného obstarávania, ale tieto princípy menovite neuvádza. Z hľadiska spoločenskej funkcie je zákon len legislatívnym vyjadrením všeobecných princípov verejného obstarávania. Všeobecné princípy verejného obstarávania sú:

- a. hospodárnosť,
- b. efektívnosť,
- c. nediskriminácia,
- d. transparentnosť,
- e. etické správanie.

7. Ak majú pri verejnom obstarávaní fungovať princípy hospodárnosti a efektívnosti, musí sa v plnom rozsahu využívať trhový mechanizmus, ktorý je rozhodujúcim nástrojom, zabezpečujúcim ich požadovanú funkciu, vyjadrenú známym heslom „best value for money“ (najlepšiu hodnotu za vynaložené peniaze). Trhový mechanizmus pôsobí prostredníctvom súťaže. Preto je použitie súťažných postupov rozhodujúce na zabezpečenie efektívneho nakladania s verejnými zdrojmi.

Smernica č. 8/2019 (účinná od 1.12.2019)

Smernica č. 1/2019 (účinná od 1.1.2019 do 30.11.2019)

8. Obe smernice ako vnútorné predpisy stanovili interný procesný postup pri zadávaní zákaziek a určovali postup pri zadávaní zákaziek s nízkou hodnotou a pre zákazky v prípade havárií. Zväčša sú v nej iba prenesené povinnosti verejného obstarávateľa a činnosti zodpovedných zamestnancov jednotlivých organizačných útvarov pri stanovovaní a dokumentovaní predpokladanej hodnoty zákazky, plánu verejného obstarávania, stanovenia a vyhodnotenia kritérií, finančné limity pre

FINANČNÉ LIMITY PLATNÉ PRE MESTSKÚ ČASŤ AKO VEREJNÉHO OBSTARÁVATEĽA (bez DPH)			
	tovary a služby	potraviny	stavebné práce
zákazka "malého rozsahu"	do 4 999,99 €		
zákazka s nízkou hodnotou	od 5 000 € do 69 999,99 €	od 5000 € do 213 999,99 €	od 5000 € do 179 999,99 €
podlimitná zákazka	od 70 000 € do 213 999,99 €	---	od 180 000 € do 5 349 999,99 €
nadlimitná zákazka	od 214 000 €	od 214 000 €	od 5 350 000 €

jednotlivé typy zákaziek.

Finančné limity

9. Podľa 5 ods. 1 zákona: „**Zákazka je nadlimitná, podlimitná alebo s nízkou hodnotou v závislosti od jej predpokladanej hodnoty.**“
10. Podľa §5 ods. 3 zákona: „ Podlimitná civilná zákazka zadávaná verejným obstarávateľom je zákazka, ktorej predpokladaná hodnota je nižšia ako finančný limit podľa odseku 2 a súčasne rovnaká alebo vyššia ako
 - a) 70 000 eur, ak ide o zákazku na dodanie tovaru okrem potravín a zákazku na poskytnutie služby okrem služby uvedenej v prílohe č. 1,
 - b) 260 000 eur, ak ide o zákazku na poskytnutie služby uvedenej v prílohe č. 1,
 - c) 180 000 eur, ak ide o zákazku na uskutočnenie stavebných prác.

II. Transparentnosť

Zverejňovanie súhrnných správ zákaziek (§ 10 ods. 10, § 111 ods. 2, § 117 ods. 6, § 118 ods.4 zákona)

1. **Verejný obstarávateľ od 1.1.2019 je povinný vo svojom profile zverejňovať:**
 - a) súhrnnú správu o zákazkách s nízkymi hodnotami podľa §117 ods. 6 zákona,
 - b) súhrnnú správu o zmluvách so zmluvnými cenami vyššími ako 1 000 eur (§10 ods. 10 zákona),
 - c) súhrnnú správu podľa § 111 ods. 2 zákona o zákazkách podľa § 109 a 110 s cenami vyššími ako 5 000 eur (elektronické trhovisko),
 - d) súhrnnú správu o podlimitných koncesiách (§ 118 ods. 4 zákona).

2. Podľa § 117 ods. 6 zákona v znení od 1.1.2019 verejný obstarávateľ je povinný uverejniť v profile súhrnnú správu o zákazkách s nízkymi hodnotami, ktoré zadal za obdobie kalendárneho štvrťroka do 30 dní po skončení kalendárneho štvrťroka, v ktorej pre každú takúto zákazku uvedie najmä hodnotu zákazky, predmet zákazky a identifikáciu dodávateľa.
3. Podľa § 10 ods. 10 zákona v znení od 1.1.2019, ak to nevylučujú osobitné predpisy, verejný obstarávateľ je povinný do 30 dní po skončení kalendárneho štvrťroka uverejniť v profile súhrnnú správu o zmluvách so zmluvnými cenami vyššími ako 1 000 eur, ktoré uzavrel za obdobie kalendárneho štvrťroka a na ktoré sa podľa § 1 ods. 2 až 14 zákona o verejnom obstarávaní nevzťahuje tento zákon. Verejný obstarávateľ v súhrnnej správe za každú takúto zákazku uvedie najmä hodnotu zákazky, predmet zákazky, identifikáciu zmluvnej strany, s ktorou bola zmluva uzatvorená, a ustanovenie § 1 ods. 2 až 14 zákona o verejnom obstarávaní, na základe ktorého bola zmluva uzavretá. Verejný obstarávateľ nie je povinný v súhrnnej správe podľa prvej vety uviesť zmluvy, ktoré boli zverejnené v Centrálnom registri zmlúv.
4. Miestny kontrolór, v rámci kontroly zverejňovania za kontrolované obdobie preveril, či verejný obstarávateľ uverejnil v profile súhrnnú správu o zákazkách s nízkymi hodnotami s cenami vyššími ako 5 000 eur, či dodržal zákonnú lehotu na zverejnenie súhrnnej správy o zákazkách s nízkymi hodnotami s cenami vyššími ako 5 000 eur, či súhrnná správa obsahuje hodnotu zákazky, predmet zákazky a identifikáciu dodávateľa, či verejný obstarávateľ uverejnil v profile súhrnnú správu o zmluvách so zmluvnými cenami vyššími ako 1 000 eur v súlade s § 10 ods. 10 zákona o verejnom obstarávaní, či dodržal zákonnú lehotu na zverejnenie súhrnnej správy o zmluvách so zmluvnými cenami vyššími ako 1 000 eur, či súhrnná správa o zmluvách so zmluvnými cenami vyššími ako 1 000 eur obsahuje hodnotu zákazky, predmet zákazky a identifikáciu zmluvnej strany, s ktorou bola zmluva uzatvorená, a ustanovenie § 1 ods. 2 až 14 zákona o verejnom obstarávaní, na základe ktorého bola zmluva uzavretá.
5. **Mestská časť ako verejný obstarávateľ v kontrolovanom období takmer úplne ignorovala povinnosť zverejňovania súhrnných správ o zákazkách „malého rozsahu“ (§10 ods. 10 zákona) aj súhrnných správ podľa § 111 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní o zákazkách podľa § 109 a 110 s cenami vyššími ako 5 000 eur (elektronické trhovisko) na profile verejného obstarávateľa.**
6. **V roku 2019 mestská časť aspoň tieto súhrnné správy zverejňovala na svojom webovom sídle, hoci už vtedy mala povinnosť ich zverejniť na profile verejného obstarávateľa (<https://www.uvo.gov.sk/vyhľadavanie-profilov/detail/6607>).**
7. Pre kalendárny rok 2020 však mestská časť, namiesto toho, aby v súlade so zákonom začala súhrnné správy zverejňovať na profile verejného obstarávateľa, tieto úplne prestala zverejňovať aj na svojom webovom sídle.

8. V profile verejného obstarávateľa v roku 2020 zverejňovala len jednotlivé správy o zákazkách s nízkou hodnotou podľa §117 ods. 6 zákona takým spôsobom, že každú zákazku zverejňovala v osobitnom oznámení, čo spôsobovalo ich neprehľadnosť, bolo v rozpore s aplikačnou praxou iných verejných obstarávateľov a samotným pojmom „súhrnná správa o zákazkách“, navyše aj takto nesprávne koncipované oznámenia boli zverejňované až po lehote, keďže verejný obstarávateľ ich zverejňoval iba polročne, hoci zákon jasne stanovuje, že tak má vykonávať do 30 dní po skončení kalendárneho štvrtroka.
9. Opomenutím povinnosti zverejňovať súhrnnú správu pre zákazky „malého rozsahu“ podľa §10 ods. 10 zákona sa mestská časť ako verejný obstarávateľ dopustila správneho deliktu podľa § 182 ods. 2 písm. b) zákona.

III. Plánovanie a príprava verejného obstarávania

Plán verejného obstarávania

1. Zhotovenie plánu verejného obstarávania, zdefinovanie potrieb (predmetov zákaziek – tovarov, služieb alebo stavebných prác), ktorých získanie je potrebné v nadchádzajúcom období pre zabezpečenie plnenia úloh a plynulého chodu organizácie verejného obstarávateľa, býva súčasťou prípravnej fázy verejného obstarávania a je dôležité z hľadiska výberu najvhodnejšieho postupu zadávania konkrétnej zákazky. Zákon neupravuje povinnosť vyhotoviť plán verejného obstarávania, napriek tomu sa však jeho vypracovanie verejným obstarávateľom odporúča. Základnou tézou pre vykonanie plánovania verejného obstarávania je ustanovenie § 10 ods. 3 druhá veta zákona o verejnom obstarávaní, v zmysle ktorej sú verejní obstarávatelia a obstarávatelia povinní prijať potrebné opatrenia na zabezpečenie primeraného a včasného plnenia svojich úloh.
2. Primárnou úlohou plánovania a prípravy verejného obstarávania je stanoviť predmet zákazky – tovar, službu alebo stavebné práce, ktoré verejný obstarávateľ potrebuje zabezpečiť v rámci konkrétneho procesu verejného obstarávania.
3. Podľa článku 3. ods. 1 Smernice 8/2019: „Plán verejného obstarávania je plánovací dokument na koordináciu verejného obstarávania, ktorý obsahuje súhrn tovarov, služieb a stavebných prác obstarávaných v príslušnom rozpočtovom roku alebo počas platnosti zmluvy. Obsahuje najmä názov zákazky, postup verejného obstarávania, predpokladanú hodnotu zákazky, termín začatia a ukončenia verejného obstarávania.“
4. Za komplexnú prípravu plánu verejného obstarávania, vždy do 31. januára príslušného rozpočtového roka je zodpovedný zamestnanec VO. Sumarizuje podklady za organizáciu. Zodpovední zamestnanci MÚ pripravujú podklady do plánu verejného obstarávania na nasledujúci rozpočtový rok s označením prioritných požiadaviek. Zodpovedajú za vecné, úplné a včasné spracovanie podkladov do plánu verejného obstarávania.

Opis predmetu zákazky

5. **Správne zadefinovanie predmetu zákazky, úplný, jednoznačný a nestranný opis predmetu zákazky spolu so zadefinovaním potrebnej kvality považujem vo verejnom obstarávaní za kľúčové.** Definovanie predmetu zákazky je podstatné pre samotné uspokojenie potrieb verejného obstarávateľa pri súčasnom dodržiavaní princípov verejného obstarávania.
6. Na presnú špecifikáciu predmetu sa použijú technické, výkonové a funkčné požiadavky. **Predmet zákazky musí byť opísaný jednoznačne, úplne a nestranne. Nedostatočne, neúplne a nepresne opísaný predmet zákazky má vplyv na kvalitu predkladaných ponúk, spôsob tvorby ceny, a v neposlednom rade aj na samotné plnenie na základe zmluvy uzavretej v rámci procesu verejného obstarávania.** Určenie požiadaviek na predmet zákazky, ako aj samotného zatriedenia predmetu zákazky je determinujúce pre jej následné zatriedenie z hľadiska limitov, ako aj z hľadiska použitého postupu, a napokon má vplyv aj na stanovenie podmienok účasti vo verejnom obstarávaní, ako i kritérií na vyhodnotenie ponúk. Aby boli princípy verejného obstarávania, ako aj princíp hospodárnosti a efektívnosti dodržané, a riadna a čestná hospodárska súťaž naplnená, je nevyhnutné, aby požiadavky na predmet zákazky umožňovali predloženie rozmanitých ponúk, ktoré spĺňajú verejným obstarávateľom požadovaný účel. V opačnom prípade **môže dôjsť buď k predloženiu ponúk, ktoré nie sú porovnateľné a ani vyhodnotiteľné, alebo nenapĺňajú objektívne potreby verejného obstarávateľa, alebo takýto opis predmetu zákazky môže mať za následok elimináciu počtu predložených ponúk, čo má priamo dosah aj na hospodárnosť a efektívnosť celého verejného obstarávania.**
7. **Bez precízneho popisu predmetu plnenia (zákazky) nemôže verejný obstarávateľ očakávať, že mu budú ponúknuté riešenia, ktoré si predstavoval, alebo ktoré naplnia očakávaný hospodársky účel.**
8. Príliš všeobecne vymedzené plnenie môže spôsobiť komplikácie dodávateľom pri oceňovaní a tvorbe ponuky. Nejasne a nejednoznačne popísaný predmet plnenia môže zapríčiniť to, že každý dodávateľ ocení úplne odlišné riešenia, ktoré ale nebudú predstavovať pre verejného obstarávateľa z pohľadu jeho potrieb vzájomne si konkurujúce alternatívy. **Dôjde k tzv. neporovnateľnosti ponúk. Takúto neporovnateľnosť ponúk, vzhľadom na ich výrazne odlišnú štruktúru, som identifikoval najmä pri zákazke Komplexná rekonštrukcia detských ihrísk.**

9. Pri vytváraní opisu predmetu zákazky je veľmi dôležité poznať zvyklosti a prax pre daný artikel a obchodnú oblasť, t. j. mať dobrú predstavu a znalosť o technických normách a o tom, ako sa obstarávaný tovar, služba alebo stavebná práca bežne špecifikujú, opisujú a oceňujú. Napríklad pri stavebných prácach ak nejde o zákazku, v ktorej za návrh a projektovanie zodpovedá zhotoviteľ (design-build), **je vhodné aby tam, kde to je možné bol náležitou opisu predmetu projekt v stupni pre realizáciu, položkový výkaz výmer.** Výkaz výmer je položkovité vyjadrenie jednotlivých stavebných a montážnych prác v merných jednotkách (m³, m², m, kusy, kg, t, príp. súbory, hod., atď.) vyplývajúcich zo zámeru objednávateľa a z projektovej dokumentácie. Položkový rozpočet predstavuje súpis všetkých prác a materiálov označených číselným kódom a podrobným popisom. Pre každú položku je potrebné vypočítať podľa projektovej dokumentácie jej množstvo v štandardných jednotkách (m, m², m³, kg, t, hod). Výpočet sa uskutoční vo výkaze výmer a každá položka sa ocení jednotkovou cenou z cenníka stavebných prác. Cena je ovplyvnená kvalitou použitých materiálov, náročnosťou práce a podmienkami v mieste výstavby. Prepočtom množstva a jednotkovej ceny získame celkovú cenu za stavebné práce alebo materiál.
10. **Mestská časť ako verejný obstarávateľ pri stanovovaní opisu predmetu zákazky nepostupovala precízne, a to dokonca ani pri niektorých stavebných prácach (zákazka Oplotenie, zákazka Kompletná rekonštrukcia detských ihrísk), v dokumentácii k zákazkám na stavebné práce často absentuje podrobný výkaz výmer či položkový rozpočet.** Nedostatočný opis predmetu zákazky má vplyv na priebeh a výsledok celej zákazky, od stanovenia predpokladanej hodnoty zákazky až po jej realizáciu, keď verejný obstarávateľ môže obdržať plnenie, ktoré mu ani nevyhovuje. Podľa môjho názoru takýmto spôsobom došlo aj k plneniu pri obidvoch spomenutých zákazkách.

Výber postupu vo verejnom obstarávaní

11. Verejný obstarávateľ stanoví postup vo verejnom obstarávaní podľa a) výšky PHZ, b) podľa špecifik predmetu zákazky a c) podľa okolností, za ktorých sa zákazka zadáva.
12. V závislosti od finančných limitov je zákazka nadlimitná, podlimitná alebo s nízkou hodnotou a to v závislosti od výšky predpokladanej hodnoty zákazky.

Určenie predpokladanej hodnoty zákazky

13. Podľa §6 ods. 1 zákona: „**Predpokladaná hodnota zákazky sa určuje ako cena bez dane z pridanej hodnoty s cieľom ustanovenia postupu verejného obstarávania podľa finančných limitov. Verejný obstarávateľ a obstarávateľ určia predpokladanú hodnotu zákazky na základe údajov a informácií o zákazkách na rovnaký alebo porovnateľný predmet zákazky. Ak nemá verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ údaje podľa druhej vety k dispozícii, určí predpokladanú hodnotu na základe údajov získaných prieskumom trhu s požadovaným plnením, prípravnou trhovou konzultáciou alebo na základe údajov získaných iným vhodným spôsobom.** Predpokladaná hodnota zákazky (ďalej aj ako „PHZ“) je platná v čase odoslania oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania alebo oznámenia použitého ako výzva na súťaž na uverejnenie; ak sa uverejnenie takého oznámenia nevyžaduje, predpokladaná hodnota je platná v čase začatia postupu zadávania zákazky.“
14. V rámci prieskumu trhu na účely PHZ je žiadúce osloviť aspoň troch potenciálnych dodávateľov pre získanie cenových ponúk alebo identifikovať čo najväčší počet cenových ponúk, zmlúv alebo plnení

(minimálne však 3), a to s cieľom určiť čo najreálnejšiu hodnotu cien na trhu. PHZ musí byť platná v čase začatia verejného obstarávania, preto sa odporúča pri jej určení brať do úvahy informácie o cenách rovnakých alebo porovnateľných predmetov zákazky nie starších ako 3 mesiace.

15. V súlade s princípom transparentnosti **zákon expressis verbis ustanovuje povinnosť v dokumentácii k verejnému obstarávaniu uchovávať aj informácie a podklady, na základe ktorých sa určila predpokladaná hodnota, ako sú napr. prieskumy trhu, katalógy, cenníky, predošlé faktúry a pod..**
16. Stanovenie PHZ považujem za osobitne dôležité, a to nielen z hľadiska správneho stanovenia postupu verejného obstarávania podľa finančných limitov, ale aj z hľadiska zabezpečenia hospodárnosti a efektívnosti vynakladania finančných prostriedkov.
17. Miestny kontrolór sa preto zameral najmä na to, či verejný obstarávateľ má dostatočne zdokumentované stanovenie predpokladanej hodnoty zákazky, ktorá je podložená relevantnými cenovými dôkazmi.
18. **Transparentnosť procesu verejného obstarávania je nielen podmienkou existencie účinnej konkurencie medzi dodávateľmi, ale aj predpokladom účelného vynakladania verejných prostriedkov. V rozpore s touto zásadou, a teda aj v rozpore so zákonom o verejnom obstarávaní, je akékoľvek konanie verejného obstarávateľa, ktoré by robilo verejné obstarávanie nečitateľné, nekontrolovateľné alebo horšie kontrolovateľné.**
19. **Mestská časť flagrantne zanedbávala uchovávanie dokumentácie, z ktorej vychádzala pri stanovení PHZ, keďže takéto podklady chýbajú takmer pri každej kontrolovanej zákazke, a to aj pri zákazkách, ktorých deklarovaná PHZ bola blízko hranice pre podlimitnú zákazku. Uspokojivo zdokumentované určenie predpokladanej hodnoty zákazky pri stavebných prácach bolo napr. v dokumentáciách pre zákazku Pumptracková dráha, zákazku Multifunkčné ihrisko a zákazku Oprava fasády na budove Miestneho úradu Žiacka 2.**
20. **Pri zákazke Rekonštrukcia školskej jedálne Podzáhradná (PHZ 150 000 eur bez DPH) je v dokumentácii priložený iba neocenený výkaz výmer od projektanta a Stanovenie PHZ iba stroho odkazuje na prílohu „Rozpočet“, avšak žiadny súvisiaci rozpočet stavby sa v príslušnej dokumentácii nenachádza.**
21. **Pri zákazke Komplexná rekonštrukcia detských ihrísk (PHZ 175 000 bez DPH) taktiež absentuje položkový rozpočet či výkaz výmer. Dokumentáciu k stanoveniu PHZ tvorí len katalóg víťazného uchádzača a ručným písmom perom napísané sumy pri jednotlivých častiach zákazky, avšak aj to iba pri jednom z detských ihrísk (Baltská 58 600€) a úplne bez akýchkoľvek iných podkladov, stanovenia rozsahu stavebných prác, búracích prác aj sadových úprav.**
22. V prípade, ak verejný obstarávateľ pri stanovovaní PHZ vychádzal výhradne z jeho predchádzajúcich zmlúv / faktúr / objednávok a zohľadňovať aj dynamiku vývoja cien na trhu. Je povinný uchovávať všetky doklady a dôkazy, na základe ktorých stanovil PHZ. Zaužívanou praxou stanovovania PHZ je, že v rámci prieskumu trhu, ktorý sa realizuje na účel jej stanovenia, sa predložené cenové ponuky priemerujú.
23. **Miestny kontrolór v tejto súvislosti upozorňuje na skutočnosť, že v zmysle zákona o rozpočtových**

pravidlách subjekt verejnej správy nie je oprávnený zaväzovať sa v bežnom rozpočtovom roku na také úhrady, ktoré nemá zabezpečené v rozpočte na bežný rozpočtový rok a zaťažovať nasledujúce rozpočtové roky z dôvodu nedostatku zdrojov v bežnom rozpočtovom roku. V tejto súvislosti je určujúce ustanovenie § 31 zákona o rozpočtových pravidlách, ktorý sa týka porušenia finančnej disciplíny. Zároveň v zmysle zákona o finančnej kontrole a audite orgán verejnej správy finančnou kontrolou overuje, v súlade s cieľmi podľa § 6 odseku 3 tohto zákona a podľa povahy každej finančnej operácie alebo jej časti, jej súlad a) s rozpočtom orgánu verejnej správy na príslušný rozpočtový rok, b) s rozpočtom orgánu verejnej správy na dva rozpočtové roky nasledujúce po rozpočtovom roku podľa písmena a), ak financovanie finančnej operácie alebo jej časti neskončí v príslušnom rozpočtovom roku a ide o realizáciu verejného obstarávania; to platí, ak je orgánom verejnej správy štátna rozpočtová organizácia, c) s osobitnými predpismi alebo medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná, a na základe ktorých sa Slovenskej republike poskytujú finančné prostriedky zo zahraničia, d) s zmluvami uzatvorenými orgánom verejnej správy, e) s rozhodnutiami vydanými na základe osobitných predpisov, f) s vnútornými predpismi alebo g) s inými podmienkami poskytnutia verejných financií neuvedenými v písmenách a) až f).

24. Na účely posudzovania delenia zákazky s cieľom vyhnúť sa prísnejšiemu postupu verejného obstarávania je vždy rozhodujúca PHZ. V prípade ukladania pokuty za porušenia zákona o verejnom obstarávaní, však kontrolné orgány berú do úvahy zmluvnú cenu, resp. reálne vykonané plnenie.

Kritériá

25. V etape prípravy verejného obstarávania) je verejný obstarávateľ, okrem iného, **povinný stanoviť primerané a nediskriminačné podmienky účasti vo verejnom obstarávaní (aj v prípade zákaziek s nízkou hodnotou je minimálne potrebné oprávnenie dodávať tovar / poskytovať službu / uskutočňovať stavebné práce), kritériá na hodnotenie ponúk (musia súvisieť s predmetom zákazky), ktoré zabezpečia výber najvýhodnejšej ponuky (najlepší pomer ceny a kvality).**
26. V prípade, že sa ponuky vyhodnocujú na základe ekonomicky najvýhodnejšej ponuky, verejný obstarávateľ určí jednotlivé kritériá súvisiace s predmetom zákazky, ktorými sú napríklad kvalita, cena, technické vyhotovenie, estetické a funkčné charakteristiky, environmentálne charakteristiky, prevádzkové náklady, efektívnosť nákladov, pozáručný servis a technická pomoc, lehota dodania tovaru, lehota výstavby, lehota poskytnutia služieb, ak ide o zákazku v oblasti obrany a bezpečnosti aj bezpečnosť dodávky, interoperabilita a prevádzkové charakteristiky.
27. **Pokiaľ sú na vyhodnotenie ponúk stanovené kritériá, ktoré nie sú vyjadrené kvantitatívne, musia byť použité objektívnym a jednotným spôsobom tak, aby boli ponuky porovnateľné a zároveň musia byť jednoznačne relevantné na určenie ekonomicky najvýhodnejšej ponuky.** Zákon o verejnom obstarávaní ďalej stanovuje, že **verejný obstarávateľ je povinný určiť aj pravidlá uplatnenia kritérií, ktorými zabezpečí kvalitatívne rozlíšenie splnenia jednotlivých kritérií.** Pravidlá uplatnenia kritérií musia byť zároveň nediskriminačné a musia podporovať čestnú hospodársku súťaž.
28. **Kritériá na vyhodnotenie ponúk musia byť určené jednoznačne a jednoznačne musí byť uvedený aj obsah určeného kritéria, aby bolo zabezpečené, že v rámci predložených ponúk budú tieto kritériá porovnateľné, a teda aj vyhodnotiteľné.** Kritériá na vyhodnotenie ponúk a pravidlá ich uplatnenia musia taktiež podporovať čestnú hospodársku súťaž. Zároveň platí, že na vyhodnotenie ponúk nesmú byť použité kritériá, ktoré sú zakázané (dĺžka záruky, podiel subdodávok, inštitúty zabezpečujúce zmluvné plnenie), ako ani kritériá, ktoré nezabezpečujú objektívne hodnotenie ponúk a ktoré nesmerujú k výberu najvýhodnejšej ponuky. **Kritériá na vyhodnotenie ponúk, ktoré nesúvisia s predmetom zákazky, nie sú objektívne, umožňujú predkladanie špekulatívnych návrhov, sú diskriminačné alebo neumožňujú výber ponuky, ktorá je najvýhodnejšia, teda nevytvárajú ani prostredie pre čestnú hospodársku súťaž,** a teda odporujú aj základným princípom verejného obstarávania, vrátane princípu hospodárnosti a efektívnosti. Niektoré z využitých postupov verejného obstarávania môžu priamo limitovať výber kritérií, na základe ktorých budú ponuky vyhodnocované. Kritériá, na základe ktorých sa vyhodnocujú ponuky: najlepší pomer ceny a kvality, výška nákladov použitím prístupu nákladovej efektívnosti, najmä nákladov počas životného cyklu, najnižšia cena.

29. Pri zákazke Kompletná rekonštrukcia detských ihrísk bol ako kritérium použitý „Situačný návrh“ (30%), ktorý nie je objektívnym kritériom, a ako také je pre verejné obstarávanie neprípustné. Výzva vôbec neobsahuje opis a požiadavky na takýto situačný návrh, pričom v takomto postupe nevidím žiadny racionálny zmysel. Takéto kritérium nemá žiadnu spojitost s nákladovosťou a efektívnosťou. Navyše nebol vopred stanovený ani postup a spôsob vyhodnotenia tohto kritéria, pričom tento nevyplýva ani zo samotnej zápisnice. Takýto postup zadávania zákazky nemohol byť pre súťažiacich zrozumiteľný. Verejný obstarávateľ trom súťažiacim pridelil 30% (Crew), 25% (Veríme v zábavu) a 20% (Febord) a súťažiacim, ktorý nedodali „situačný návrh“ nepridelil žiadne percentuálne body. Toto bodové hodnotenie bolo pritom pre vyhodnotenie zákazky kľúčové, keďže percentuálny rozdiel medzi najnižšou (Veríme v zábavu) a najvyššou celkovou cenou (Crew) predstavoval iba 7,77% a voči druhej najnižšej ponuke (Febord) iba 1,94%. Tým, že verejný obstarávateľ vo výzve na predkladanie ponúk, ani v súťažných podkladoch presne neurčil spôsob vyhodnocovania situačných návrhov, ktorý majú jednotliví uchádzači predložiť vo svojich ponukách, došlo k porušeniu zákona o verejnom obstarávaní. Z uvedeného dôvodu predmetné kritérium na vyhodnotenie ponúk „Situačný návrh“ s relatívnou váhou 30 bodov zo 100 nebolo možné objektívne a transparentne (exaktne) posúdiť. V súlade s rozhodovacou činnosťou Úradu pre verejné obstarávanie mám za to, že verejný obstarávateľ neuplatnil toto kritérium takým spôsobom, aby prvok subjektivity pri vyhodnocovaní „estetických charakteristík“ v zmysle zákona o verejnom obstarávaní vložil do rámcov a pravidiel, ktoré budú musieť členovia komisie na vyhodnotenie ponúk zohľadňovať, čím by sa predišlo čisto subjektívnemu vyhodnoteniu návrhov na plnenie určeného kritéria. V konečnom dôsledku pri nastavení kritéria, kedy nie je pridelovanie bodov ponukám uchádzačov vložené do konkrétnych, objektívnych rámcov vyhodnocovania, dochádza pri tomto vyhodnocovaní kritéria k ľubovôli komisie. Takýmto konaním verejný obstarávateľ pri obstarávaní zadávanej zákazky postupoval v rozpore so zákonom o verejnom obstarávaní a súčasne konal v rozpore s princípom transparentnosti. Taktiež ide o porušenie interného predpisu článku 2 ods. 14 Smernice 8/2019, ktorá pre stanovenie kritérií určuje jasné pravidlá takto: „Na vyhodnotenie ponúk vo verejnom obstarávaní je potrebné stanoviť objektívne kritériá na ich vyhodnotenie, ktoré súvisia s predmetom zákazky. Musia byť vždy určené jednoznačne, aby bolo zabezpečené, že v rámci predložených ponúk budú tieto kritériá porovnateľné a je ich možné aj vyhodnotiť. Jednotlivé kritériá na vyhodnotenie ponúk:
1. najlepší pomer ceny a kvality,
 2. náklady nákladovej efektívnosti, najmä náklady počas životného cyklu
 3. najnižšia cena.“.
30. Komisia nevyzývala súťažiacich na doplnenie podkladov, keďže ponuková cena víťazného uchádzača bola najnižšia a nebola by prekonaná. Avšak pre celkové poradie bolo pri tejto súťaži dôležitejšie poradie bodov za situačný návrh, ktoré by aj z najvyššej ceny v súťaži mohlo urobiť víťaznú ponuku. Subjektívne pridelenie bodov za „situačný návrh“ bez vopred určeného vzorca pre pridelovanie bodov, mohlo ovplyvniť celkové výsledky verejného obstarávania, resp. toto pridelenie bodov bolo pre určenie víťazného uchádzača úplne kľúčové.

31. S poukázaním na vyššie uvedené mám za to, že verejný obstarávateľ svojím konaním porušil § 117 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní, keď stanovil neobjektívne kritérium na vyhodnotenie ponúk „Situačný návrh“, na základe ktorého nepreskúmateľne vyhodnocoval ponuky jednotlivých uchádzačov, čím postupoval v rozpore s princípom nediskriminácie, rovnakého zaobchádzania a transparentnosti podľa § 10 ods. 2 zákona. Uvedené porušenie mohlo mať zásadný vplyv na výsledok verejného obstarávania, keďže vyhodnotenie ponúk na základe kritéria, ktoré bolo neobjektívne a nepresné spôsobilo nepreskúmateľné pridelovanie bodov a mohlo zapríčiniť zmenu poradia ponúk jednotlivých uchádzačov, a teda aj určenie úspešného uchádzača. Takéto konanie taktiež napĺňa znaky skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 182 ods. 2 písm. q) zákona.
32. **Pri zákazke Zber a likvidácia odpadov MČ (A-Z Stav s.r.o., PHZ: 70 000 bez DPH) boli okrem najnižšej ceny 90% použité kritéria lokalita 5%, vybavenie zariadenia 5%, ktoré nie sú vôbec špecifikované. Súťaže sa zúčastnil jediný uchádzač. Verejný obstarávateľ vo výzve na predkladanie ponúk, ani v súťažných podkladoch presne neurčil spôsob vyhodnocovania kritérií lokalita a vybavenie zariadenia, ktoré mali jednotliví uchádzači predložiť vo svojich ponukách, pričom tieto kritériá pri vyhodnotení jedinej ponuky ani nie sú uvedené, teda nemohli byť ani vyhodnotené.**

IV. Dokumentácia verejného obstarávania

1. Princíp transparentnosti sa, okrem iného, prejavuje v povinnosti (verejného) obstarávateľa zdokumentovať celý priebeh verejného obstarávania. Dokumentácia o verejnom obstarávaní nezahŕňa len proces od spustenia verejného obstarávania, teda spravidla od odoslania oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania, resp. iného dokumentu do vestníka, ale v dokumentácii musí byť obsiahnutá aj prípravná fáza. Z dokumentácie o verejnom obstarávaní musí aj vyplývať, akým spôsobom bola stanovená predpokladaná hodnota zákazky.
2. **Dokumentácia vedená mestskou časťou pre zákazky vo verejnom obstarávaní je neprehľadná, neúplná, bez riadnej žurnalizácie a s evidenciou vykonanou až dodatočne, pričom ani tá neobsahuje všetky zákazky. V dokumentácii chýbajú základné písomnosti nevyhnutné pre kontrolu procesu verejného obstarávania. Pri niektorých dokumentáciách sa nachádza aj súvisiaca čiastková dokumentácia k preberaniu realizácie.**
3. Zákon v ustanovení §24 ods. 1 prenáša dôkazné bremeno o správnosti ktoréhokoľvek kroku v procese verejného obstarávania na verejného obstarávateľa. **Nepostačuje, že úkon bol vykonaný zákonne, ale je potrebné z dokumentácie vyčítať aj dôvody a pohnútky verejného obstarávateľa. Nepostačuje teda napríklad samotné legálne vylúčenie uchádzača, ale je potrebné, aby verejný obstarávateľ disponoval aj príslušnou zápisnicou, z ktorej vyplýva, že vyhodnocoval on, resp. komisia príslušné predložené dokumenty vylúčeného záujemcu, resp. uchádzača.**
4. V prípade, ak dokumentácia nenapĺňa obsahové náležitosti §24 ods. 1 zákona, najmä ak z nej nie je možné vykonať preskúmateľnosť všetkých úkonov verejného obstarávateľa, ide o správny delikt podľa § 182 ods. 2 písm. d).
5. Zo znenia §24 ods. zákona 5 vyplýva povinnosť verejného obstarávateľa vždy predložiť spis o verejnom obstarávaní aj orgánom, ktorým to vyplýva z osobitnej legislatívy, pričom miestnemu kontrolórovi toto oprávnenie vyplýva z §20 ods. 2 písm. a) zákona č. 357/2015 Z.z. o finančnej kontrole a vnútornom audite. Zákon stanovuje vždy predložiť originál a nie kópiu spisu o verejnom obstarávaní. Tento spis by mal byť žurnalizovaný. **Za žurnalizáciu spisu sa považuje jeho katalógové spísanie, teda uvedenie všetkých dokumentov, ktoré sú v spise uvedené. Spravidla sa uvádzajú aj čísla strán. Povinnosť žurnalizácie spisovej dokumentácie k verejnému obstarávaniu síce zákon priamo neukladá, avšak aj pre verejného obstarávateľa absencia žurnalizácie výrazne sťažuje orientáciu v rámci dokumentácie, keďže ani samotný verejný obstarávateľ presne nevie aké písomnosti takáto dokumentácia obsahuje, a teda nevie to preukázať ani kontrolnému orgánu.** Pri kontrole akýmkoľvek kontrolným orgánom však dôkazné bremeno nesie verejný obstarávateľ. Absencia žurnalizácie je teda najmä v neprospech samotného verejného obstarávateľa ako kontrolovanej osoby. Pri kontrolách vykonávaných Úradom pre verejné obstarávanie si Úrad vyžiada spisový materiál a žiada od kontrolovanej osoby aj prehlásenie, že dokumentácia je úplná a nie sú už iné písomnosti vzťahujúce sa k nej, ktoré v dokumentácii priložené nie sú.
6. Podľa § 117 ods. 8 zákona: „Verejný obstarávateľ eviduje všetky doklady a dokumenty a uchováva ich počas desiatich rokov od uzavretia zmluvy, ak osobitný predpis neustanovuje inak.“

7. Z evidovaných dokladov a dokumentov kontrolovanej osoby k jednotlivým verejným obstarávaniam nie sú zrejmé všetky informácie o úkonoch viažucich sa k zadávaniu zákazky, preto sú čiastočne nepreskúmateľné. Definovanie konkrétnych nedostatkov preto ani nemôže byť úplné, čo však neznamená, že takéto nedostatky neexistujú, ale nemohli byť, vzhľadom na neúplnosť dokumentácie, konkretizované a jasne definované.

V. Zmluvné vzťahy

1. Pri zmluvných vzťahoch verejného obstarávateľa v kontrolovanom období naďalej pretrvávajú nedostatočné zabezpečenie zmluvných povinností zhotoviteľov/dodávateľov. Zmluvná pokuta v prípade omeškania zhotoviteľa s odovzdaním predmetu zmluvy v dohodnutom čase plnenia sa v zmluvách o dielo uzatváraných mestskou časťou spravidla stanovovala vo výške 0,05% z ceny diela za každý deň omeškania.
2. Mestská časť v kontrolovanom období nevyužila možnosť udelenia zmluvnej pokuty za porušenie zmluvných povinností. Mestská časť taktiež v kontrolovanom období nevyužívala možnosť poskytnutia bankovej záruky od zhotoviteľa.
3. V podmienkachestskej časti sa pri zabezpečovaní záujmovestskej časti v uzatváraných zmluvách o dielo bankové záruky vôbec neuplatňujú. V praxi iných verejných obstarávateľov je používanie bankových záruk bežné, najmä pri dielach s vyššou hodnotou plnenia.

Závažné nedostatky vo zverejňovaní

4. **Absolútne nezverejnenie Dodatku č. 2 k Zmluve o dielo (Kompletná rekonštrukcia detských ihrísk - Veríme v zábavu s.r.o.), ktorý mal byť podpísaný už 15.10.2020, avšak k jeho zverejneniu došlo až 04.02.2021 (12:27), teda dokonca po uplynutí maximálnej prípustnej lehoty troch mesiacov na jeho dodatočné zverejnenie. S prekročením tejto lehoty zákon spája sankciu absolútnej neplatnosti zmluvy (ničotnosť, nulita). Dodatočné práce vykonané na základe tejto zmluvy však boli fakturované 10.12.2020 a riadne zaplatené 22.12.2020.**
5. V prípade Zmluvy o dielo na Rekonštrukciu stravovacej jednotky ZŠ Podzáhradná (GENESIS POZEMNÉ STAVBY, s.r.o.) bol k Zmluve o dielo uzatvorený aj dodatok č. 1, ktorý z dôvodu vykonania navyše prác zmenil pôvodný termín ukončenia diela zo 14. 08. 2020 až na 04. 09. 2020. Takáto zmena však bola vykonaná zmluvou (Dodatok), ktorá bola zverejnená až 07.09.2020, teda 24 dní po uplynutí lehoty na dokončenie diela a aj 3 dni po lehote stanovenej v samotnom dodatku. Zmluvná pokuta v prípade tohto diela nebola uplatnená, a to napriek tomu, že zhotoviteľ zjavne meškal s dodaním diela, čo muselo byť objednávateľovi zrejmé aj pri účasti na kontrolných dňoch a bolo by to možné preukázať nahliadnutím do stavebného denníka. Miestny kontrolór sa zúčastnil kontrolného dňa 11.08.2020 a z vyhotovenej dokumentácie bolo zrejmé, že zhotoviteľ nemôže stihnúť termín realizácie diela, pričom toto oneskorenie nesúviselo len s prácami navyše.

6. Vo viacerých prípadoch (napr. v prípade zmlúv zverejnených pod č. 130/2020 (Kosec plus s.r.o.; údržba miestnych komunikácií), ev.č. 120/2020 (Modifin, spol. s r.o.; Vyprázdnovanie smetných košov), ev. č. 150/2020 (Demko Marián; Ošetrovanie drevín), ev.č. 145/2020 (Enteris s.r.o.; Poskytovanie odborných služieb v oblasti verejného obstarávania), ev.č. 140/2020 (M Cup production s.r.o., Multifunkčné ihrisko-práce naviac), ev.č. 139/2020 (Homola Michal Ing., zhotovenie projektovej dokumentácie), ev.č. 359/2019 a 366/2019, (CREW, s.r.o., Komplexná rekonštrukcia areálu MŠ Estónska) **neboli zverejnené prílohy obsahujúce určenie predmetu zmluvy alebo samotnej ceny, a to napriek tomu, že tieto prílohy sú v samotnom texte zmlúv označené ako neoddeliteľné časti zmluvy, pričom v žiadnej z posudzovaných zmlúv nejde o prílohy, ktoré zverejneniu nepodliehajú** (technické predlohy, návody, výkresy, projektové dokumentácie, modely, spôsob výpočtu jednotkových cien a vzory). Absolútne by neobstála ani argumentácia s odvolaním sa na ochranu obchodného tajomstva, keďže ochrana obchodného tajomstva sa v prípade zmluvy, ktorá obsahuje informáciu, ktorá sa získala za verejné prostriedky, neuplatňuje, a zverejnenie takejto informácie nie je považované za porušenie alebo ohrozenie obchodného tajomstva. Cena je tzv. pojmový znak zmluvy. Ak sa zmluvné strany účinne nedohodli o pojmovom znaku, nemohli sa vlastne dohodnúť účinne na zmluve ako celku. Medzi pojmové znaky zmluvy taktiež patrí aj predmet zmluvy, ktorý je bez zverejnenej prílohy k zmluve natoľko neurčitý, že z nej nevyplýva na akom plnení sa vlastne dohodli. Podľa odbornej literatúry a na základe znenia §47a Občianskeho zákonníka účinnosť nadobúdajú len tie ustanovenia zmluvy, ktoré boli zverejnené, a to za predpokladu, že budú spĺňať požiadavky na platný právny úkon. Podľa §47a ods. 4 Občianskeho zákonníka ak sa do troch mesiacov od uzavretia zmluvy zmluva nezverejnila, platí, že k uzavretiu zmluvy nedošlo. **Ak nedošlo k dodatočnému zverejneniu častí povinne zverejňovanej zmluvy v lehote podľa § 47a ods. 4 Občianskeho zákonníka, hľadá sa na ne, akoby neboli uzatvorené.** Tvorcovia zákona tu nevyužili tradičnú koncepciu absolútnej neplatnosti právneho úkonu a relatívnej neplatnosti právneho úkonu, ale vytvárajú fikciu, v zmysle ktorej platí, že k vzniku právneho úkonu/povinne zverejňovanej zmluvy nedošlo (non negotium). Nezverejnenie zmluvy vrátane jej príloh je taktiež porušením interného predpisu mestskej časti - Smernice č. 9/2019 o príprave, schvaľovaní, evidovaní zmlúv a povinnom zverejňovaní zmlúv, objednávok a faktúr Mestskej časti Bratislava - Podunajské Biskupice.

Zmeny zmluvy

7. Pre prípravu, obsah a náležitosti zmluvy platia postupy podľa § 43 až § 51 Občianskeho zákonníka (zákon č. 40/1964 Zb. v platnom znení a ako vyjadrenia obchodných záväzkových vzťahov platia ustanovenia Obchodného zákonníka (zákon č. 513/1991 Zb. v platnom znení), najmä §§ 269 až 275. Jednotlivé typy zmlúv, završujúcich proces verejného obstarávania, upravujú osobitne ustanovenia o niektorých obchodných záväzkových vzťahoch, najmä ustanovenia §§ 409 až 475 (o kúpnej zmluve) a §§ 536 až 565 (o zmluve o dielo). Z hľadiska verejného obstarávania treba znovu zdôrazniť, že zmluva nesmie meniť údaje o špecifikácii predmetu zákazky, vyhlásene podmienky účasti na súťaži a vyhlásene kritéria na vyber najvýhodnejšej ponuky, lebo by sa tým porušovala spravodlivá hospodárska súťaž a zákonne práva záujemcov a uchádzačov o zákazku.

8. **V zásade platí, že zmluva, rámcová dohoda alebo koncesná zmluva uzavretá ako výsledok verejného obstarávania by sa meniť nemala, a ak je to nevyhnutné, tak jedine v najmenšom nutnom rozsahu. Zmena zmluvy predstavuje skôr výnimku ako pravidlo a prípadné zmeny zmluvy nesmú narúšať hospodársku súťaž bezdôvodným zvýhodnením alebo znevýhodnením určitých hospodárskych subjektov.**

9. Podľa § 18 ods. 1 zákona: Zmluvu, rámcovú dohodu alebo koncesnú zmluvu možno zmeniť počas jej trvania bez nového verejného obstarávania, ak

a) pôvodná zmluva, rámcová dohoda alebo koncesná zmluva obsahuje jasné, presné a jednoznačné podmienky jej úpravy, vrátane úpravy ceny alebo opcie, rozsah, povahu možných úprav a opcií a podmienky ich uplatnenia; nemožno určiť takú podmienku, ktorou by sa menil charakter zmluvy, rámcovej dohody alebo koncesnej zmluvy,

b) ide o doplňujúce tovary, stavebné práce alebo služby, ktoré sú nevyhnutné, nie sú zahrnuté do pôvodnej zmluvy, rámcovej dohody alebo koncesnej zmluvy, poskytuje ich pôvodný dodávateľ alebo koncesionár a zmena dodávateľa alebo koncesionára

1. nie je možná z ekonomických dôvodov alebo technických dôvodov, pričom ide najmä o požiadavku vzájomnej zameniteľnosti alebo interoperability s existujúcim zariadením, službami alebo inštaláciami podľa pôvodnej zmluvy, rámcovej dohody alebo koncesnej zmluvy a

2. spôsobí verejnému obstarávateľovi alebo obstarávateľovi významné ťažkosti alebo podstatnú duplicitu nákladov,

c) potreba zmeny vyplynula z okolností, ktoré verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ nemohol pri vynaložení náležitej starostlivosti predvídať a zmenou sa nemení charakter zmluvy, rámcovej dohody alebo koncesnej zmluvy,

d) ide o nahradenie pôvodného dodávateľa novým dodávateľom alebo pôvodného koncesionára novým koncesionárom na základe

1. uplatnenia podmienky podľa písmena a),

2. skutočnosti, že iný hospodársky subjekt, ktorý spĺňa pôvodne určené podmienky účasti, je právnym nástupcom pôvodného dodávateľa alebo pôvodného koncesionára v dôsledku jeho reorganizácie, vrátane zlúčenia a splynutia alebo úpadku, za predpokladu, že pôvodná zmluva, rámcová dohoda alebo koncesná zmluva sa podstatne nemení a cieľom zmeny nie je vyhnúť sa použitiu postupov a pravidiel podľa tohto zákona alebo

3. skutočnosti, že verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ plní povinnosti hlavného dodávateľa alebo hlavného koncesionára voči jeho subdodávateľom podľa § 41 alebo

e) nedochádza k podstatnej zmene pôvodnej zmluvy, rámcovej dohody alebo koncesnej zmluvy bez ohľadu na hodnotu tejto zmeny.

10. Zmena zmluvy je tiež možná v prípade doplňujúcich tovarov, stavebných prác alebo služieb, ktoré nie sú zahrnuté v pôvodnej zmluve, ale sú nevyhnutné na plnenie predmetu zmluvy. Doplňujúce tovary, stavebné práce alebo služby poskytuje pôvodný dodávateľ, pretože jeho zmena by (i) spôsobila problémy s ekonomickou alebo technickou interoperabilitou a (ii) viedla by k významným ťažkostiam alebo k duplicite nákladov. Obe podmienky vyššie musia byť splnené súčasne a musí ich preukazovať verejný obstarávateľ, inak ide o neoprávnenú zmenu. Zmluvu možno takto meniť aj opakovane, avšak hodnota každej zmeny (hodnota, o ktorú bolo navýšené plnenie zo zmluvy) môže predstavovať maximálne 50% hodnoty pôvodného zmluvného plnenia.
11. Zmena zmluvy je prípustná aj vtedy, ak nastanú po uzatvorení zmluvy nepredvídateľné okolnosti. Potreba zmeny zmluvy musí vyplývať z takých okolností, ktoré verejný obstarávateľ nemohol predvídať ani napriek dôslednej príprave zadávania pôvodnej zákazky a súčasne sa takouto zmenou nemení povaha/charakter zmluvy. Ide napríklad o situáciu, kedy sa po začatí stavebných prác zistia prekážky na stavenisku, ktoré projektant pri vynaložení odbornej starostlivosti ti nemohol zistiť (geologické anomálie, ekologická záťaž atď). Zmluvu možno takto meniť aj opakovane, avšak hodnota každej zmeny (hodnota, o ktorú bolo navýšené plnenie zo zmluvy) môže predstavovať maximálne 50% hodnoty pôvodného zmluvného plnenia.
12. Záonné pravidlá zmien zmluvy sa vzťahujú aj na zmluvy, ktoré sú výsledkom zadávania zákazky s nízkou hodnotou. Pokiaľ je predpokladaná hodnota zmeny zákazky taktiež v limitoch pre zákazky s nízkou hodnotou, avšak nie sú splnené záonné podmienky na zmenu zmluvy, odporúča sa postup v podobe novej zákazky s nízkou hodnotou. V danej súvislosti je potrebné dbať o to, aby v zásade nedochádzalo k tomu, že kumulovaná hodnota predpokladanej hodnoty zákazky v zmysle pôvodnej zmluvy a novej zmluvy, ktorá by inak predstavovala zmenu pôvodnej zmluvy, nepresahovali finančný limit zákazky s nízkou hodnotou.
13. Mestská časť uzatvorila dodatky k zmluvám predlžujúcim lehotu výstavby až po uplynutí týchto lehôt na zhotovenie diela, a to bez akéhokoľvek zdôvodnenia a bez využitia sankčných či zabezpečovacích mechanizmov dohodnutých v zmluve o dielo (Rekonštrukcia školskej jedálne Podzáhradná, Kompletná rekonštrukcia detských ihrísk, Opravy bytov MŠ Estónska 3).
14. Pri uzatváraní Dodatku č. 1 k Zmluve o dielo na zákazku „Opravy bytov MŠ Estónska 3 a MŠ Estónska 7“ došlo k prekročeniu maximálneho prípustného limitu stanoveného zákonom pre akúkoľvek situáciu, keď bol uzatvorený Dodatok č. 1 v sume 10 989,6 €, pričom pôvodná zmluvná cena bola 21 978,49€. Percentuálne tak došlo k navýšeniu zmluvnej ceny tesne nad maximálnu zákonnú hranicu 50%. Podľa §18 ods. 5 zákona: „Ak ide o verejného obstarávateľa, zmenou podľa odseku 1 písm. b) alebo písm. c), nemôže dôjsť k navýšeniu hodnoty plnenia o viac ako 50 % hodnoty pôvodnej zmluvy, rámcovej dohody alebo koncesnej zmluvy. Ak ide o opakované zmeny, obmedzenie podľa prvej vety sa vzťahuje na každú zmenu. Opakované zmeny zmluvy, rámcovej dohody alebo koncesnej zmluvy nie je možné vykonať s cieľom vyhnúť sa použitiu postupov podľa tohto zákona.“ Verejný obstarávateľ zmenu zmluvy odôvodnil iba strohým prebratím textu zo zákona, bez toho aby opísal skutkové okolnosti. Takýto postup používal verejný obstarávateľ systémovo aj pri iných zmenách zmlúv (Oprava fasády MiÚ Žiacka, Rekonštrukcia školskej jedálne Podzáhradná), keď odôvodňoval zmeny zmluvy jednoduchým prebratím ustanovenia §18 ods. 1 písm. c) zákona bez uvedenia konkrétnych, na zákazku sa vzťahujúcich, dôvodov, teda o aké nepredvídateľné okolnosti išlo a prečo ich verejný obstarávateľ nemohol predvídať. Pojem

nepredvídateľných okolností sa vzťahuje na okolnosti, ktoré nebolo možné predvídať napriek primerane dôkladnej príprave pôvodného zadania zákazky verejným obstarávateľom alebo obstarávateľom so zreteľom na dostupné prostriedky, povahu a charakteristické znaky konkrétneho projektu, osvedčené postupy v danej oblasti a potrebu zabezpečiť zodpovedajúci súlad medzi prostriedkami vynaloženými pri príprave zadávania zákazky a jej predpokladanou hodnotou. Takéto okolnosti pritom mohli skutočne existovať, avšak verejný obstarávateľ sa o nich nezmieňuje. Napríklad pri zákazke „Rekonštrukcia školskej jedálne Podzáhradná“ takéto dôvody potvrdzuje aj samotný externý stavebný dozor. Verejný obstarávateľ v tomto prípade zmenil zmluvu počas jej trvania v rozpore so zákonom o verejnom obstarávaní. Navyše v tomto prípade uzatvorený dodatok č. 1 bol zverejnený až 7.9.2020, teda po uplynutí lehoty na realizáciu diela (14.8.2020), pričom túto lehotu ex post predĺžil na 4.9.2020.

VI. Podlimitné zákazky, EKS

1. **V kontrolovanom období mestská časť ako verejný obstarávateľ zadávala podlimitné zákazky výlučne spôsobom podľa §109 a 110 zákona (elektronické trhovisko), a to prostredníctvom Elektronického kontraktačného systému (EKS).**

Zákazky so zmluvnou cenou nad 30 000 eur zadávané cez EKS				
Dátum uzatvorenia	Zmluvný partner	Predmet zmluvy	Zmluvná cena	Maximálna výška zdrojov (bez DPH)
30.12.2019	KONNEX s.r.o.	Samochodné zemetacie vozidlo na čistenie chodníkov a priestranstiev	167 000,00	210 526,00
18.11.2019	KOSEC plus s. r. o.	Zimná údržba	148 800,00	150 000,00
13.11.2020	KOSEC plus s. r. o.	Zimná údržba	128 500,00	150 000,00
27.4.2020	SWM Group a.s.	Kosenie verejnej zelene a starostlivosť o trávnaté plochy, odstúpenie od zmluvy	58 900,00	212 000,00
13.4.2021	DOXX - Stravné lístky, spol. s r.o.	Stravné poukážky	53 793,38	56 080,00
30.9.2019	DANUBIASERVICE, a.s.	Motorové vozidlá	49 999,99	50 000,00
27.7.2020	GASTRO-HAAL, s.r.o.	Technologické vybavenie školskej jedálne	35 520,00	60 000,00
30.10.2019	Štefan Nagy - FAN – AUTO	Oceľové odpadkové koše	30 149,98	33 500,00
15.4.2020	KOSEC plus s. r. o.	Kosenie verejnej zelene a starostlivosť o trávnaté plochy, odstúpenie od zmluvy po dohode s mestskou časťou	132	216 000,00

2. **Podlimitné zákazky na zimnú údržbu boli tri roky po sebe (2018-2020) zadávané cez elektronický kontraktačný systém, pričom jediným úspešným dodávateľom bola obchodná spoločnosť KOSEC plus s.r.o.. V rokoch 2018 a 2019 vo verejnom obstarávaní súťažila iba jediná spoločnosť. Tento spôsob zadávania zákaziek, na tak špecifickú službu ako je zimná údržba (CPV- 90620000-9 Odpratávanie snehu, 90630000-2 Odpratávanie ľadu), nepovažujem za vhodné riešenie, pričom za problematické považujem aj to, či takýto druh služby je spôsobilý prejsť cez test bežnej dostupnosti, obzvlášť ak tento obligatórny test nie je v dokumentácii k verejnému obstarávaniu vôbec zaznamenaný.** Mestská časť je jedinou samosprávou na Slovensku, ktorá pre tento druh služby opakovane zvolila spôsob zadávania podlimitnej zákazky prostredníctvom EKS, pričom je zrejmé, že tento spôsob v prvých dvoch rokoch určite negeneroval naozajstnú súťaž dodávateľov (jediný súťažiaci). Okrem mestskej časti tento spôsob zadávania podlimitnej zákazky pre CPV Odpratávanie snehu zvolili už iba Mesto Prešov v roku 2018, Mestská časť Bratislava-Petržalka v roku 2018 a mestská časť Bratislava-Staré Mesto v roku 2015, avšak tento postup už neskôr neopakovali, a to dokonca ani v prípade Petržalky, ktorej zadanie zákazky

pritiahlo 6 súťažiacich a konečná cena bola výrazne znížená (84000 € z 246 000 €). Do budúcnosti odporúčam vyhnúť sa zadávaniu podlimitnej zákazky na zimnú údržbu prostredníctvom EKS, keďže tento spôsob doteraz nevygeneroval dostatočnú súťaž obdobnú skutočnej trhovej súťaži a ide o špecifický druh služby, ktorý len ťažko môže prejsť cez obligatórny test bežnej dostupnosti. Za žiadúce považujem oslovenie dostatočného množstva osvedčených dodávateľov poskytujúcich tieto služby aj pre iné subjekty, pričom medzi ne možno zaradiť aj terajšieho dodávateľa. Odporúčam však, minimálne z časti, prebrať časť zimnej údržby do zodpovednosti prostredníctvom vlastných interných kapacít, ktoré je nevyhnutné za týmto účelom predtým posilniť ľudskými zdrojmi aj materiálnym vybavením, obzvlášť strojovou technikou. Takýto spôsob považujem nielen za efektívnejší, ale aj za operatívnejší, pričom optimálnou je kombinácia vlastných síl (napr. chodníky) a dodávateľskej služby (napr. cesty).

3. V roku 2020 boli ako podlimitné zákazky cez elektronické trhovisko obstarávané aj Kosenie verejnej zelene a starostlivosť o trávnaté plochy, avšak v oboch prípadoch nakoniec došlo k odstúpeniu od zmluvy. Víťazný uchádzač prvej zákazky Kosec plus s.r.o. (15.4.2020) navrhol mestskej časti odstúpenie od zmluvy, a to mailom iba 87 minút po vyhodnotení ponúk. Víťazný uchádzač v tejto súťaži ponúkol nerealizovateľnú cenu iba 132 €, pričom jeho vstupná ponuka bola vo výške 212 400 €. Mestská časť tomuto návrhu na odstúpenie od zmluvy vyhovel a tiež odstúpila od zmluvy v zmysle bodu 18. 1 Všeobecných podmienok Elektronického trhoviska, verzia 3.6. účinná od. 1.7.2019. Víťazný uchádzač druhej zákazky (27.4.2020) SWM Group a.s. odstúpenie zdôvodnil tým, že pri súťaži vychádzal z toho, že stanovuje cenu za jednu kosbu, resp. že stanovený rozsah kosby opísaný v technických vlastnostiach je kumulovaný pre všetky kosby spolu, nie osobitne pre každú kosbu. Následne bola dňa 29.04.2020 so spoločnosťou Kosec plus s.r.o. uzatvorená Rámcová zmluva o poskytovaní služby č. 127/2020 s rovnakým predmetom plnenia v hodnote 59 000 €.

VII. Zákazky s nízkou hodnotou

1. Novelizáciou sa do § 117 zákona o verejnom obstarávaní podarilo zakomponovať princípy verejného obstarávania, najmä princíp hospodárnosti. Cieľom je, aby verejný obstarávateľ bol povinný postupovať tak, aby dochádzalo k účelnému a hospodárnemu vynakladaniu finančných prostriedkov. Výsledkom nemá byť najnižšia cena za nízku kvalitu, ale aby sa za vynaložené náklady a úsilie dosiahol čo najlepší výsledok.
2. Verejný obstarávateľ je povinný zabezpečiť aj dodržanie princípov rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie. Ustanovuje sa, že pri zadávaní zákazky s nízkou hodnotou verejný obstarávateľ musí postupovať tak, aby vynaložené náklady na predmet zákazky boli hospodárne. Podľa § 117 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní, ak verejný obstarávateľ vyzve na predloženie ponuky viac hospodárskych subjektov na účel zadania zákazky, je povinný zabezpečiť dodržanie princípov rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie.
3. Zákon o verejnom obstarávaní neurčuje koľko hospodárskych subjektov má byť oslovených, koľko ponúk má byť predložených a pod.. Tieto skutočnosti si má verejný obstarávateľ upraviť vo svojom vnútornom predpise. Dôležité však je, aby touto úpravou vytvoril rovnaké príležitosti pre všetky hospodárske

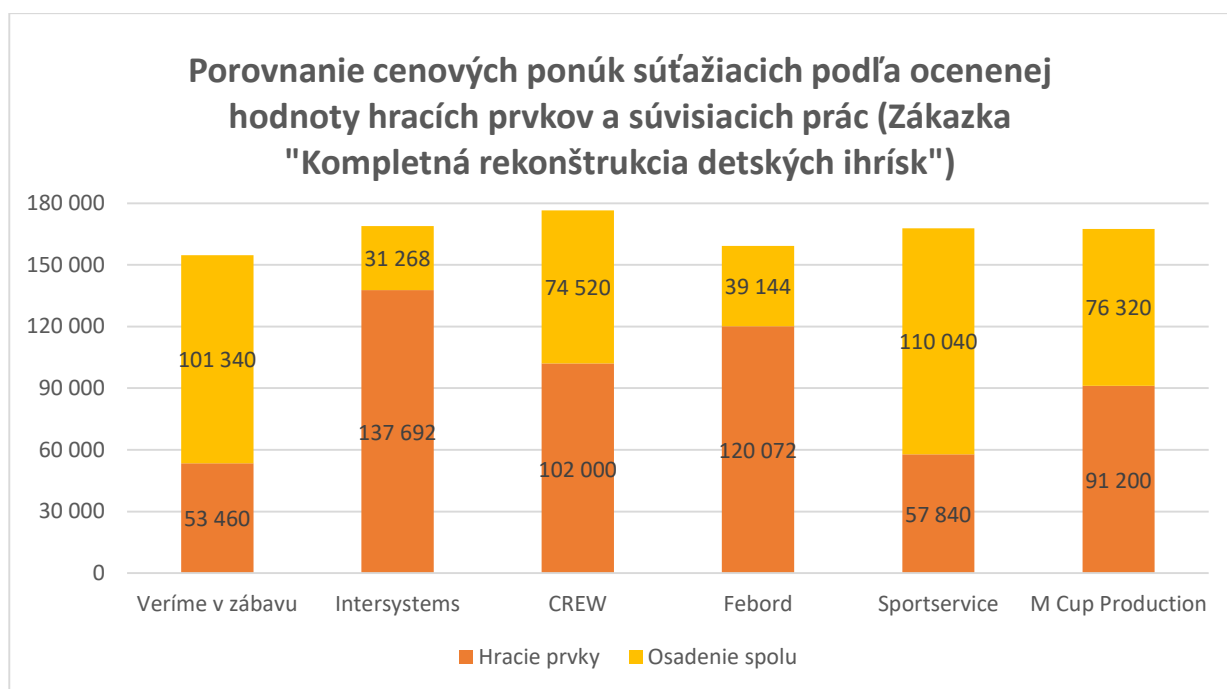
subjekty, ktorých oslovil. Smernica 8/2019 určuje, že sa majú osloviť aspoň tri hospodárske subjekty. V dokumentácii k zákazkám však záznam o takomto oslovení chýba, čo však nevylučuje, že zodpovední zamestnanci tieto subjekty oslovil, ale elektronickú komunikáciu nevytlačili a vzhľadom na úplnú výmenu zamestnancov na príslušnom oddelení, túto komunikáciu už nebolo možné dohľadať.

4. Zákazky s nízkou hodnotou sú upravené v § 117 zákona o verejnom obstarávaní . Zákazky malého rozsahu (ide o zákazky, ktorých predpokladaná hodnota je nižšia ako 5 000 eur v priebehu kalendárneho roka alebo počas platnosti zmluvy, ak sa zmluva uzatvára na dlhšie obdobie ako jeden kalendárny rok) v zákone o verejnom obstarávaní upravené nie sú, keďže sa na nich tento predpis nevzťahuje.
5. Vzhľadom na potrebu dodržiavať princíp transparentnosti v procese verejného obstarávania zákon ešte sprísnil povinnosť pre verejného obstarávateľa zdokumentovať celý priebeh verejného obstarávania tak, aby jeho úkony boli preskúmateľné bez ohľadu na použité prostriedky komunikácie. **Predĺžila sa aj lehota uchovávania dokumentácie z 5 rokov na 10 rokov; verejný obstarávateľ je tak povinný evidovať všetky doklady a dokumenty a uchovávať ich počas desiatich rokov od uzavretia zmluvy.**
6. Zodpovední zamestnanci za prípravu a realizáciu verejného obstarávania postupom podľa § 117 zákona pri verejnom obstarávaní vo finančnom limite nad 5000 € bez DPH majú podľa ustanovení tejto Smernice postupovať takto:
 1. špecifikujú predmet zákazky - vypracujú opis predmetu zákazky, t.j. technickú a funkčnú špecifikáciu predmetu zákazky. Stanovia druh zákazky: tovar, služba alebo stavebné práca.
 2. Určia PHZ na základe údajov a informácií o zákazkách na rovnaký alebo porovnateľný predmet zákazky. Výpočet PHZ sa uchová v dokumentácii k verejnému obstarávaniu.
 3. Určia, či ide o bežnú/ nie bežnú dostupnosť na trhu, pomocou testu bežnej dostupnosti.
7. Ďalej vypracujú Výzvu na predloženie cenovej ponuky, ktorú elektronicky pošlú minimálne trom dodávateľom, ktorí sú oprávnení dodávať resp. poskytovať predmet obstarávania; dokladom na preukázanie oprávnenia je výpis z obchodného registra alebo živnostenského registra alebo iného registra. Vo výzve zaviazu dodávateľov predložiť súťažné ponuky, v lehote na predkladanie ponúk, v zalepenej obálke, osobne alebo doručené poštou na sekretariát verejného obstarávateľa k zaevidovaniu. Výzvu zverejnia na webovej stránke verejného obstarávateľa.
8. Vyhodnotenie verejného obstarávania sa uskutoční zodpovednou osobou alebo komisiou verejného obstarávateľa, v súlade s podmienkami zverejnenej Výzvy. Z vyhodnoteného verejného obstarávania zodpovedná osoba vypracuje Zápisnicu verejného obstarávania. Po celkovom vyhodnotení verejného obstarávania zodpovedná osoba oboznámi uchádzačov s výsledkom vyhodnotenia
9. **Evidencia verejného obstarávania prakticky absentovala, keďže bola vykonaná až dodatočne a nie je úplná, spisová dokumentácia nie je vôbec žurnalizovaná (zákon povinnosť žurnalizácie neukladá).**
10. **Takmer úplne absentuje zdokumentovanie PHZ, a to aj v tých prípadoch keď PHZ bola evidovaná tesne pod hranicou podlimitnej zákazky, pričom v jednom z kontrolovaných prípadov nakoniec celková cena diela tento limit prekročila (Rekonštrukcia školskej jedálne Podzáhradná).**

11. Porušenie uznesenia Miestneho zastupiteľstva č.150/2018-2022, časť C k rozpočtu mestskej časti („zaväzuje starostu mestskej časti zabezpečiť externý stavebný dozor na investičné akcie v hodnote nad 30.000 Eur“), tým že zákazka Kompletná rekonštrukcia detských ihrísk nebola dozorovaná stavebným dozorom Vivos limax s.r.o. (Ing. Matej Farkaš), ktorý bol prítomný až pred preberaním diela, pričom na jeho absenciu poukazyval v mailovej komunikácii aj samotný zástupca zhotoviteľa, keď argumentoval, že zabezpečením jeho účasti by nedošlo k takýmto rozporom pri preberaní diela.
12. Pri preberaní diela Kompletná rekonštrukcia detských ihrísk boli identifikované tieto nedostatky brániace jeho užívaniu
- a) Uložené zatrávňovacie rohože vytvárajú nerovný vlnitý povrch. Pravdepodobne nebol vhodne upravený podklad, resp. dodržaný technologický postup montáže.
 - b) Nevhodné ukončenie rohoží.
 - c) Stĺpiky oplotenia nie sú pôdorysne ani zvislo zarovnané
 - d) Pod trampolínou na detskom ihrisku stojí voda. Je nutné zhotoviť systém stiahnutia a vsakovania dažďovej vody do podlažia.
 - e) Na ihrisku Podzáhradná chýba vyspravenie vyvýšeného betónového obrubníka okolo pieskoviska.
13. Nedodanie položkového rozpočtu pri zákazke Kompletná rekonštrukcia detských ihrísk napriek tomu, že to bola jedna z podmienok súťaže a táto povinnosť je prenesená aj do Zmluvy o dielo.
14. Absurdné je, že pri realizácii zákazky Kompletná rekonštrukcia detských ihrísk došlo dokonca k nepostaveniu objektu altánku o rozmeroch 4x4 m na detskom ihrisku Podzáhradná, hoci tento bol zazmluvnený priamo textovej časti v predmete zmluvy. Podľa výzvy a predmetu uzatvorenej zmluvy sa malo jednať o stavebné práce, dodávku a montáže nového altánku so sedením cca 4,0 x 4,0 m v mieste terajšej +futbalovej plochy po vyrovnaní terénu, podlaha v altánku zo zámkovej dlažby, prístupový chodník od príľahlého chodníka k altánku zo zámkovej dlažby a o samotný altánok, ktorého konštrukcia mala byť vyrobená zo smrekového dreva, strecha v tvare ihlanu a obsahovať krytinu zo šindľov. Sedenie malo byť vytvorené vo vnútornej časti altánku. Rozmer prvku: 4,0 x 4,0 m.
15. Tento altánok síce absentoval už v akéjsi dodatočnej „cenovej ponuke“, ktorá bola dodaná zhotoviteľom namiesto položkového rozpočtu a nie je súčasťou zmluvy, avšak neexistuje dodatok (zmena zmluvy), ktorým by bol altánok a súvisiace stavebné práce odpočítaný z celkovej ceny diela, pričom v priebehu realizácie diela došlo k dvom navýšeniam ceny. Navyše táto „cenová ponuka“ sa ani nezhoduje s Cenovou ponukou (Návrh na plnenie kritérií) a ani s vystavenou a zaplatenou faktúrou. Uvedené potvrdzujú aj interná mailová komunikácia zamestnancov z 10. decembra 2020 a mailová komunikácia so zástupcom zhotoviteľa. Táto „cenová ponuka“ nie je ani súčasťou zverejnenej zmluvy, pri ktorej je zverejnená iba Cenová ponuka ako Návrh na plnenie kritérií (príloha č. 1).
16. Súťažiaci s druhou najnižšou cenou pritom altánok a súvisiace stavebné práce ocenil až na 12 960 €, pričom podľa jeho ponuky išlo o druhú najvyššiu ocenenú položku celej zákazky.

17. Výsadba stromu na detskom ihrisku Podzáhradná bola v „cenovej ponuke“ nezmyselne zaradená pod stavebné práce a v tomto kvázipoložkovom rozpočte („cenovej ponuke“) ocenená na 1500 €, avšak vysadený bol iba útlý strom s obvodom do 5 cm druhu javor cukrový (*Acer saccharinum*) so spoločenskou hodnotou 69€ (príloha č. 36 k Vyhláske MŽP SR č. 170/2021 Z.z.) a s približne rovnakou trhovou hodnotou (www.zahradnictvo.com; www.najlacneysiedreviny.sk; www.zahradnicti-spomysl.cz). Sadové práce mali podľa cenovej ponuky predstavovať až 8 400 €, avšak ani tieto nie sú bližšie špecifikované a išlo prevažne len o jednoduché vysiatie trávy.
18. Dodatkom č. 2 k Zmluve o dielo zo dňa 15.10. 2020 bola navýšená cena diela o 5 653,80 €, avšak realizované bolo riešenie gumovými rohožami, ktoré sú spravidla lacnejšie ako v pôvodne v zmluve dohodnuté riešenie EPDM (ethylene propylene diene monomer) guma. V tomto prípade cenu zvýšili dodatočne zazmluvnené a fakturované práce, ktoré však nemohli byť v skutočnosti realizované v takom rozsahu. Napríklad bolo fakturovaných (10.12.2020) , zazmluvnených (15.10.2020, zverejnené až 04.02.2021) a zaplatených (21.12.2020) odvoz 115 ton betónu na detskom ihrisku Podzáhradná, avšak pod trojhojdackou kde sa mal odstraňovať, boli len betónové dlaždice v hrúbke 10-15 cm. Množstvo 115 ton betónu by však pri ploche takéto obsahu (cca 45 m² - 6,5x7m), hustote betónu (cca 2100 – 2350 kg/m³) predstavovalo hĺbku betónu až viac ako meter (okolo 120 cm). Samozrejme absentuje akékoľvek overenie tejto skutočnosti kontrolovanou osobou, či už prostredníctvom vážnych lístkov alebo iným vhodným spôsobom, a to napriek zmluvnej povinnosti zhotoviteľa zakotvanej priamo v Podmienkach zhotovenia diela (čl. V ods. 12 Zmluvy o dielo) takto: „Podmienkou riadneho ukončenia diela podľa tejto zmluvy a podmienkou pre prevzatie diela je predloženie dokladov t. j (atesty od výrobcov, certifikáty, skúšky materiálov , záručné listy a doklady o likvidácii odpadov zo stavebnej činnosti, evidenčné listy odpadov podľa druhu odpadu.)“. Verejný obstarávateľ vyzval na doloženie všetkých vážnych lístkov mailom zo dňa 27.8.2021.
19. Celkové ponuky súťažiacich majú výrazne odlišnú štruktúru v ponuke za hracie prvky a prác súvisiacich s osadením. Súťažiaci Intersystems (6. v poradí) ponúkol hracie prvky až v hodnote 137 692 € a osadenie hracích prvkov nacenil na 31 268 €, pričom víťazná ponuka ocenila hracie prvky vo výške 53 460 € a ich osadenie až na 101 340 €, čo je viac o 70 072 €. Drahšie osadenie (110 040 €) ako víťazná ponuka už nacenila iba spoločnosť Sportservice, avšak táto spoločnosť svoju ponuku doložila samotným katalógom hracích prvkov víťazného uchádzača.

Súťažiaci	Hracie prvky	Búracie	Stavebné	Iné	Sadové úpravy	Osadenie spolu	Celkovo
Veríme v zábavu	53 460	33 600	56 400	2 940	8 400	101 340	154 800
Intersystems	137 692	6 600	13 556	6 780	4 332	31 268	168 960
CREW	102 000	36 000	36 000	1 800	720	74 520	176 520
Febord	120 072					39 144	159 216
Sportservice	57 840	36 840	59 400	3 600	10 200	110 040	167 880
M Cup Production	91 200	25 200	39 600	6 840	4 680	76 320	167 520

20. V zverejnenej výzve napr. k zákazke „Rekonštrukcia povrchu komunikácie časti ulíc Bodrocká a Hronská (PHZ: 86 000 eur s DPH), zákazke Dopravné značenie v MČ Ba PB (PHZ: 30 000 eur s DPH), zákazke „Opravy miestnych komunikácií “ (PHZ: 50 000 s DPH) zákazke Strešný plášť MŠ Staromlynská s predpokladanou hodnotou 25 000 zákazky eur s DPH, zákazke Kompletná rekonštrukcia detských ihrísk (PHZ 175 000 eur s DPH) zákazke Recepčia MÚ- dostavba (PHZ 6 600 eur s DPH), zákazke Sieťové zariadenia v správe MiÚ MČ Ba PB(PHZ: 14 300 eur s DPH) a mnohých ďalších výziev sú **zákazky mylne a zmätočne druhovo označené za podlimitné zákazky, hoci s uvedením ustanovenia §117 zákona vzťahujúceho sa na zákazky s nízkou hodnotou.**

21. **Pri zákazke Oceľové odpadkové koše (dodávateľ Štefan Nagy - FAN - AUTO) verejný obstarávateľ stanovením neprimerane krátkej lehoty na dodanie tovaru obmedzil okruh hospodárskych subjektov (ako potenciálnych dodávateľov), ktorí sa mohli uchádzať o predmetnú zákazku na elektronickom trhovisku(súťaže a elektronickej aukcie sa zúčastnili traja uchádzači). Mám za to, že na relevantnom trhu existujú aj ďalšie hospodárske subjekty, ktoré vedia dodať tovar pre mestskú časť podľa požadovaných a funkčných špecifikácií predmetu zákazky, avšak za stanovenia dlhšej lehoty na dodanie predmetu zákazky, pričom túto lehotu nebol zjavne schopný dodržať ani víťazný uchádzač.** Takýmto konaním bol porušený princíp nediskriminácie hospodárskych subjektov, princíp rovnakého zaobchádzania a princíp hospodárnosti a efektívnosti podľa § 10 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní, keď v objednávkovom formulári, ktorý je súčasťou opisného formulára predmetnej zákazky, stanovil lehotu dodania predmetu zákazky neprimerane krátku vzhľadom k požadovaným funkčným a technickým špecifikáciám predmetu zákazky, čím **mohol odradiť od účasti v predmetnom verejnom obstarávaní tie hospodárske subjekty, ktoré by vedeli dodať predmet zákazky s požadovanými funkčnými a technickými špecifikáciami, avšak neboli schopní ho dodať v lehote do 15 dní (1.11.2019 – 15.11.2019) odo dňa uzavretia zmluvy (30.10.2019), pričom toto porušenie mohlo mať vplyv na výsledok verejného obstarávania.** Taktiež pri tejto zákazke stanovil neprimerane zužujúce požiadavky na predmet plnenia, keď exaktne stanovil hmotnosť (12kg), objem (35l), vonkajšie rozpätie nožičiek (574 mm), priemer (351 mm), výšku koša nad úrovňou chodníka (1005 mm) a dokonca aj hĺbku kotvenia (400

mm), čím bola trhová súťaž značne obmedzená len na dodávateľov, ktorý majú k dispozícii koše presne týchto rozmerov. Pri realizácii zákazky však vôbec nebola dodržaná lehota stanovená v súťaži, keďže montáž košov bola realizovaná až od marca 2020 a v dôsledku pandémie bola ukončená až v polovici roka 2020. Hĺbka kotvenia do asfaltových chodníkov nebola vykonaná na 400 mm kotvách, ale iba vyvrtaním a osadením výrazne kratších hmoždiniek. Takéto kotvenie nepovažujem za dostatočné a je v rozpore s uskutočnenou súťažou.

22. Na elektronickú komunikáciu využíval verejný obstarávateľ v kontrolovanom období portál Elena. Elektronická komunikácia je pre zákazky s nízkou hodnotou fakultatívna. Verejné obstarávanie realizované prostredníctvom portálu www.e-lena.sk, spôsobom používaným mestskou časťou, neprinášala pridanú hodnotu ani úsporu nákladov. Tento portál nie je v lokalite hlavného mesta a jeho okolia takmer vôbec využívaný, nepoužíva ho žiadna iná mestská časť, ani hlavné mesto, Bratislavský kraj či iná obec v kraji, a teda je tu aj nižšia pravdepodobnosť, že verejný obstarávateľ v tomto regióne získa dostatok relevantných serióznych ponúk na to, aby mohla prebehnúť trhová konkurenčná súťaž, ktorá by vyprodukovala najlepšieho zhotoviteľa/dodávateľa. Tento portál mestská používala takým spôsobom, že elektronicky v ňom ani neuchovávala základné dokumenty zákazky a tieto, ak vôbec, mala iba vytlačené v písomnej forme. Zákazky zadávané cez tento portál priťahovali minimálny záujem súťažiacich aj pri zákazkách na stavebné práce nad 100 000 €. Často sa do týchto zákaziek prihlásil len jediný uchádzač (Ekonomická a účtovná agenda, Vianočná výzdoba MČ Bratislava - Podunajské Biskupice 2020, Strešný plášť MŠ Staromlynská, Záhradnícke služby), a teda nedošlo k riadnej trhovej súťaži.
23. Napríklad aj zákazka „Rekonštrukcia stravovacej jednotky Podzáhradná“ s predpokladanou hodnotu zákazky 150 000 eur bez DPH (hoci jej výpočet nie je v dokumentácii zdokladovaný) vygenerovala iba jediného relevantného súťažiaceho GENESIS Pozemné stavby s.r.o.(ďalší dvaja boli vylúčení), pričom títo vylúčení súťažiaci (Súťažiaci 2:163 896,97€; Súťažiaci 3.:195 845,72€) síce prejavovali záujem aj o iné zákazky na stavebné práce (Oplotenie, Opravy bytov MŠ Estónska) avšak vo všetkých prípadoch neúspešne.
24. Pri viacerých zákazkách som pozoroval selektívne nesystematické vylučovanie ponúk uchádzačov s najnižšou cenou v zákazkách na stavebné práce Rekonštrukcia stravovacej jednotky Podzáhradná, Opravy bytov MŠ Estónska, Oplotenie, hoci išlo o minimálne cenové rozdiely a pri obdobných zákazkách na stavebné práce aj s oveľa väčšími cenovými rozdielmi verejný obstarávateľ takýmto spôsobom vôbec nepostupoval (Oázy) . V týchto verejných obstarávaniach ide až o absenciu skutočnej súťaže ktorá je základným cieľom celého procesu verejného obstarávania. Vylúčenie uchádzača vo verejnom obstarávaní by malo byť používané iba ako krajný prostriedok (ultima ratio), keď nie je možné návrhy doplniť alebo nejasnosti vysvetliť.
25. Zákon bol porušený aj pri prekročení limitu pre zákazku s nízkou hodnotou, keď bola zadaná zákazka „Vyprázdňovanie smetných košov na území MČ Bratislava - Podunajské Biskupice“ (13.01.2020) a zákazka „Zber a likvidácia odpadov od obyvateľov MČ Bratislava-Podunajské Biskupice“ (5/2019 – jediný uchádzač A-Z stav s.r.o.) týmto spôsobom aj pri PHZ udávanej vo výške 70000 € bez DPH, teda nad zákonom stanoveným limitom (69 999,99€) pričom v tomto bola nesprávne nastavená aj Smernica 8/2019, keď hodnotu zákazky 70 000 eur považovala za zákazku s nízkou hodnotou, avšak samotný zákon je v tomto jednoznačný, keď limit podlimitnej zákazky stanovuje na sumu rovnú alebo vyššiu

70 000 € bez DPH, čiže vrátane tejto sumy. V súčasnosti účinná Smernica 3/2021 účinná od 01. júla 2021 už túto chybu interného predpisu napravila. Podľa §5 ods. 3 písm. a) zákona Podlimitná civilná zákazka zadávaná verejným obstarávateľom je zákazka, ktorej predpokladaná hodnota je nižšia ako finančný limit podľa odseku 2 a **súčasne rovnaká alebo vyššia ako 70 000 eur**, ak ide o zákazku na dodanie tovaru okrem potravín a zákazku na poskytnutie služby. **Aj v tomto prípade však absentuje akékoľvek zdokumentovanie zistenia PHZ, dokonca aj samotný dokument obligatórny podľa Smernice. Kontrolovaná osoba nepoužila pre predpokladanú hodnotu a druh zákazky správny postup, keďže zákazku zadala spôsobom podľa §117 zákona, hoci podľa jej hodnoty už išlo o podlimitnú zákazku.**

26. **Uvádzanie PHZ ako sumy vrátane DPH pri viacerých zákazkách (Strešný plášť MŠ Staromlynská, Komplexná rekonštrukcia detských ihrísk, Rekonštrukcia stravovacej jednotky ZŠ Podzáhradná, Ekonomická a účtovná agenda mestskej časti).** Takéto nesprávne uvádzanie môže pôsobiť zmätočne pri stanovovaní postupu verejného obstarávania a je porušením §6 ods. 1 zákona. Podľa §6 ods. 1 prvá veta zákona: „Predpokladaná hodnota zákazky sa určuje ako cena bez dane z pridanej hodnoty s cieľom ustanovenia postupu verejného obstarávania podľa finančných limitov.“
27. Zápisnica z vyhodnotenia ponúk na zákazky (M Cup production, s.r.o. – 59 360,19€) obsahuje nesprávne textové vyhodnotenie súťaže, ktoré je v rozpore so samotnou súťažou a za jediného, zároveň úspešného uchádzača označuje Genesis Pozemné stavby s.r.o.. Táto chyba vznikla pravdepodobne iba prepisovaním dokumentu z inej súťaže. Táto súťaž na realizáciu zákazky Multifunkčného ihriska aspoň obsahuje riadne zdokumentovanie PHZ prostredníctvom nacereného výkazu výmer, čo je pri dokumentáciách v kontrolovanom období mimoriadne zriedkavé, hoci ide o základnú povinnosť verejného obstarávateľa.
28. **PHZ nie je v dokumentácii riadne zdokumentovaná dokonca ani pri zákazke na Rekonštrukciu stravovacej jednotky Podzáhradná, kde celková cena realizácie diela nakoniec túto hranicu aj prekročila (218 025,31€). Celková cena realizácie síce nie je určujúca pre stanovenie postupu verejného obstarávania, avšak práve pri takýchto hraničných zákazkách by mal mať verejný obstarávateľ eminentný záujem na riadnom zdokumentovaní predpokladanej hodnoty zákazky.** Týmto verejný obstarávateľ porušil povinnosť podľa § 117 ods. 8 zákona – neuchovanie všetkých dokladov a dokumentov týkajúcich sa zákazky s nízkou hodnotu počas 10 rokov.
29. **Neúplnosť a neprehľadnosť dokumentácie robí takéto verejné obstarávania prakticky riadne nepreskúmateľné. Pri zákazkách, ktorých hodnota je blízka limitu, je takéto zanedbanie povinnosti natoľko závažné, že môže byť spochybnený proces verejného obstarávania a aj samotný zmluvný vzťah.**
30. Podľa §32 ods. 1 písm. e) zákona sa verejného obstarávania môže zúčastniť len ten, kto je oprávnený dodávať tovar, uskutočňovať stavebné práce alebo poskytovať službu. Mám za to, že pri vyhodnotení splnenia podmienok zákazky Ekonomická a účtovná agenda mestskej časti Bratislava-Podunajské Biskupice, ktorej predmetom bolo dodanie služby spočívajúcej okrem iného aj v kontrole formálnej správnosti predložených prvotných dokladov účtovníctva pred zaúčtovaním a spracovaní podvojného účtovníctva, spracovanie riadnej účtovnej závierky objednávateľa, verejný obstarávateľ podmienky nevyhodnotil v súlade s citovaným ustanovením, teda nevyhodnotil tak, že víťazný uchádzač nie je

oprávnený dodávať požadovanú službu. Kontrolovaná osoba v zápisnici z vyhodnotenia konštatovala, že tieto podmienky splnené boli. Účtovnícke práce mali byť vykonávané v plnom rozsahu v súlade so zákonom o účtovníctve, opatreniami Ministerstva financií SR pre obce, s ich vykonávacími predpismi a všetkými platnými právnymi predpismi v oblasti účtovníctva a daní. Dodávateľ služby Agentúra SSH s.r.o. v čase vyhodnotenia ponúk, ani neskôr, však v predmete svojej činnosti vôbec nemala Vedenie účtovníctva (6901), hoci ide o voľnú živnosť. Medzi predmetom jej činnosti boli, z činností relevantných pre zákazku, len administratívne služby (8201), avšak medzi ne nemožno zaradiť vedenie účtovníctva, ktoré je zaradené pod odborné, vedecké a technické činnosti (Sekcia M). Vedenie účtovníctva touto spoločnosťou vykazovalo značné nedostatky a viedlo k nesprávne zostavenej individuálnej účtovnej závierke za rok 2020. Pred zostavením účtovnej závierky neboli zaúčtované účtovné prípady bežného roka, ktoré musia byť zaúčtované pred jej zostavením a inventarizácia majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov bola vykonaná formálne, čo má za následok chyby vo viacerých zostatkoch v účtovnej závierke.

ZHRNUTIE

1. **Mestská časť ako verejný obstarávateľ v kontrolovanom období takmer úplne ignorovala povinnosť zverejňovania súhrnných správ malého rozsahu (§10 ods. 10 zákona) aj súhrnných správ podľa § 111 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní o zákazkách podľa § 109 a 110 s cenami vyššími ako 5 000 eur (elektronické trhovisko).** V roku 2019 mestská časť aspoň tieto súhrnné správy zverejňovala na svojom webovom sídle, hoci už vtedy mala povinnosť ich zverejniť na profile verejného obstarávateľa (<https://www.uvo.gov.sk/vyhľadavanie-profilov/detail/6607>). Mestská časť ako verejný obstarávateľ pri stanovovaní opisu predmetu zákazky nepostupovala precízne, a to dokonca ani pri niektorých stavebných prácach (zákazka Oplotenie, zákazka Kompletná rekonštrukcia detských ihrísk), v dokumentácií k zákazkám na stavebné práce často absentuje podrobný výkaz výmer či položkový rozpočet. Nedostatočný opis predmetu zákazky má vplyv na priebeh a výsledok celej zákazky, od stanovenia predpokladanej hodnoty zákazky až po jej realizáciu, keď verejný obstarávateľ môže obdržať plnenie, ktoré mu ani nevyhovuje. Podľa môjho názoru takýmto spôsobom došlo aj k plneniu pri obidvoch spomenutých zákazkách. **Bez precízneho popisu predmetu plnenia (zákazky) nemôže verejný obstarávateľ očakávať, že mu budú ponúknuté riešenia, ktoré si predstavoval, alebo ktoré naplnia očakávaný hospodársky účel.**
2. **Mestská časť flagrantne zanedbávala uchovávanie dokumentácie, z ktorej vychádzala pri stanovení PHZ, keďže takéto podklady chýbajú takmer pri každej kontrolovanej zákazke, a to aj pri zákazkách, ktorých deklarovaná PHZ bola blízko hranice pre podlimitnú zákazku.** Uspokojivo zdokumentované určenie predpokladanej hodnoty zákazky pri stavebných prácach bolo napr. v dokumentáciách pre zákazku Pumptracková dráha a zákazke Multifunkčné ihrisko. Pri zákazke Rekonštrukcia školskej jedálne Podzáhradná (PHZ 150 000 eur bez DPH) je v dokumentácii priložený iba neocenený výkaz výmer od projektanta a Stanovenie PHZ iba stroho odkazuje na prílohu „Rozpočet“, avšak žiadny súvisiaci rozpočet stavby sa v príslušnej dokumentácii nenachádza. Pri zákazke Komplexná rekonštrukcia detských ihrísk (PHZ 175 000 bez DPH) taktiež absentuje položkový rozpočet či výkaz výmer. Dokumentáciu k stanoveniu PHZ tvorí len katalóg víťazného uchádzača a ručným písmom perom napísané sumy pri jednotlivých častiach zákazky, avšak aj to iba pri jednom z detských ihrísk (Baltská 58 600€) a úplne bez akýchkoľvek iných podkladov, stanovenia rozsahu stavebných, búracích prác aj sadových úprav.

3. Pri zákazke Kompletná rekonštrukcia detských ihrísk bol ako kritérium použitý „Situčný návrh“ (30%), ktorý nie je objektívnym kritériom a ako také je pre verejné obstarávanie neprípustné. Výzva vôbec neobsahuje opis a požiadavky na takýto situčný návrh, pričom v takomto postupe nevidím žiadny racionálny zmysel. Takéto kritérium nemá žiadnu spojitosť s nákladovosťou a efektívnosťou. Navyše nebol vopred stanovený ani postup, spôsob či vzorec vyhodnotenia tohto kritéria, pričom tento nevyplýva ani zo samotnej zápisnice. Takýto postup zadávania zákazky nemohol byť pre súťažiacich zrozumiteľný. Verejný obstarávateľ trom súťažiacim pridelil 30% (Crew), 25% (Veríme v zábavu) a 20% (Febord) a súťažiacim, ktorý nedodali „situčný návrh“ nepridelil žiadne percentuálne body. Toto bodové hodnotenie bolo pritom pre vyhodnotenie zákazky kľúčové, keďže percentuálny rozdiel medzi najnižšou (Veríme v zábavu) a najvyššou celkovou cenou (Crew) predstavoval iba 7,77% a voči druhej najnižšej ponuke (Febord) iba 1,94%. Tým, že verejný obstarávateľ vo výzve na predkladanie ponúk, ani v súťažných podkladoch presne neurčil spôsob vyhodnocovania situčných návrhov, ktorý majú jednotliví uchádzači predložiť vo svojich ponukách došlo k porušeniu zákona o verejnom obstarávaní. Z uvedeného dôvodu predmetné kritérium na vyhodnotenie ponúk „Situčný návrh“ s relatívnou váhou 30 bodov zo 100 nebolo možné objektívne a transparentne (exaktne) posúdiť.
4. Pri zákazke Zber a likvidácia odpadov MČ (A-Z Stav s.r.o., PHZ: 70 000 bez DPH) boli okrem najnižšej ceny 90% použité kritéria lokalita 5%, vybavenie zariadenia 5%, ktoré nie sú vôbec špecifikované. Súťaže sa zúčastnil jediný uchádzač. Verejný obstarávateľ vo výzve na predkladanie ponúk, ani v súťažných podkladoch presne neurčil spôsob vyhodnocovania kritérií lokalita a vybavenie zariadenia, ktoré mali jednotliví uchádzači predložiť vo svojich ponukách, pričom tieto kritériá pri vyhodnotení jedinej ponuky ani nie sú uvedené, teda nemohli byť ani vyhodnotené.
5. Dokumentácia vedená mestskou časťou pre zákazky vo verejnom obstarávaní je neprehľadná, neúplná, bez riadnej žurnalizácie (zákon povinnosť žurnalizácie dokumentácie neukladá) a s evidenciou vykonanou až dodatočne, pričom ani tá neobsahuje všetky zákazky. V dokumentácii chýbajú základné písomnosti nevyhnutné pre kontrolu procesu verejného obstarávania. Pri niektorých dokumentáciách sa nachádza aj súvisiaca čiastková dokumentácia k preberaniu realizácie. Z evidovaných dokladov a dokumentov kontrolovanej osoby k jednotlivým verejným obstarávaniam nie sú zrejmé všetky informácie o úkonoch viažucich sa k zadávaniu zákazky, preto sú čiastočne nepreskúmateľné. Definovanie konkrétnych nedostatkov preto ani nemôže byť úplné, čo však neznamená, že takéto nedostatky neexistujú, ale nemohli byť, vzhľadom na neúplnosť dokumentácie, konkretizované a jasne definované.
6. Absolútne nezverejnenie Dodatku č. 2 k Zmluve o dielo(Veríme v zábavu s.r.o., Kompletná rekonštrukcia detských ihrísk), ktorý mal byť podpísaný už 15.10.2020, avšak k jeho zverejneniu došlo až 04.02.2021 (12:27), teda dokonca po uplynutí maximálnej prípustnej lehoty troch mesiacov na jeho dodatočné zverejnenie. S prekročením tejto lehoty zákon spája sankciu absolútnej neplatnosti zmluvy (ničotnosť, nulita). Dodatočné práce vykonané na základe tejto zmluvy však boli fakturované 10.12.2020 a riadne zaplatené 22.12.2020.

7. Vo viacerých prípadoch (napr. v prípade zmlúv zverejnených pod č. 130/2020 (Kosec plus s.r.o.; údržba miestnych komunikácií), ev.č. 120/2020 (Modifin, spol. s r.o.; Vyprázdňovanie smetných košov), ev. č. 150/2020 (Demko Marián; Ošetrovanie drevín), ev.č. 145/2020 (Enteris s.r.o.; Poskytovanie odborných služieb v oblasti verejného obstarávania), ev.č. 140/2020 (M Cup production s.r.o., Multifunkčné ihrisko-práce naviac), ev.č. 139/2020 (Homola Michal Ing., zhotovenie projektovej dokumentácie), ev.č. 359/2019 a 366/2019, (CREW, s.r.o., Komplexná rekonštrukcia areálu MŠ Estónska) neboli zverejnené prílohy obsahujúce určenie predmetu zmluvy alebo samotnej ceny, a to napriek tomu, že tieto prílohy sú v samotnom texte zmlúv označené ako neoddeliteľné časti zmluvy, pričom v žiadnej z posudzovaných zmlúv nejde o prílohy, ktoré zverejneniu nepodliehajú (technické predlohy, návody, výkresy, projektové dokumentácie, modely, spôsob výpočtu jednotkových cien a vzory).
8. Uzatváranie dodatkov k zmluvám predlžujúcim lehotu výstavby až po uplynutí týchto lehôt, a to bez akéhokoľvek zdôvodnenia a bez využitia sankčných či zabezpečovacích mechanizmov dohodnutých v zmluve o dielo (Rekonštrukcia školskej jedálne Podzáhradná, Kompletná rekonštrukcia detských ihrísk, Opravy bytov MŠ Estónska 3).
9. Pri uzatváraní Dodatku č. 1 k Zmluve o dielo na zákazku „Opravy bytov MŠ Estónska 3 a MŠ Estónska 7“ došlo k prekročeniu maximálneho prípustného limitu stanoveného zákonom pre akúkoľvek situáciu, keď bol uzatvorený Dodatok č. 1 v sume 10989,6 €, pričom pôvodná zmluvná cena bola 21978,49€. Percentuálne tak došlo k navýšeniu zmluvnej ceny tesne nad maximálnu zákonnú hranicu 50%.
10. Podlimitné zákazky na zimnú údržbu boli tri roky po sebe (2018-2020) zadávané cez elektronické kontrakčné stredisko, pričom jediným úspešným dodávateľom bola obchodná spoločnosť KOSEC plus s.r.o.. V rokoch 2018 a 2019 vo verejnom obstarávaní súťažila iba jediná spoločnosť. Tento spôsob zadávania zákaziek na tak špecifickú službu ako je zimná údržba (Odpratávanie snehu, Odpratávanie ľadu) nepovažujem za vhodné riešenie, pričom za problematické považujem aj to, či takýto druh služby je spôsobilý prejsť cez test bežnej dostupnosti, obzvlášť ak tento obligatórny test nie je v dokumentácii k verejnému obstarávaniu vôbec zaznamenaný. Do budúcnosti odporúčam vyhnúť sa zadávaniu podlimitnej zákazky na zimnú údržbu prostredníctvom EKS, keďže tento spôsob doteraz nevygeneroval dostatočnú súťaž obdobnú skutočnej trhovej súťaži a ide o špecifický druh služby, ktorý len ťažko môže prejsť cez obligatórny test bežnej dostupnosti. Za žiaduce považujem oslovenie dostatočného množstva osvedčených dodávateľov poskytujúcich tieto služby aj pre iné subjekty, pričom medzi ne možno zaradiť aj terajšieho dodávateľa. Odporúčam však, minimálne z časti, prebrať časť zimnej údržby do zodpovednosti prostredníctvom vlastných interných kapacít, ktoré je nevyhnutné za týmto účelom predtým posilniť ľudskými zdrojmi aj materiálnym vybavením, obzvlášť strojovou technikou. Takýto spôsob považujem nielen za efektívnejší, ale aj za operatívnejší, pričom optimálnou je kombinácia vlastných síl (napr. chodníky) a dodávateľskej služby (napr. cesty).

11. Takmer úplne absentuje zdokumentovanie PHZ, a to aj v tých prípadoch keď PHZ bola evidovaná tesne pod hranicou podlimitnej zákazky, pričom v jednom z kontrolovaných prípadoch nakoniec celková cena diela tento limit prekročila (Rekonštrukcia školskej jedálne Podzáhradná).
12. Porušenie uznesenia Miestneho zastupiteľstva č.150/2018-2022, časť C k rozpočtu mestskej časti (zaväzuje starostu mestskej časti zabezpečiť externý stavebný dozor na investičné akcie v hodnote nad 30.000 Eur), tým že zákazka Kompletná rekonštrukcia detských ihrísk nebola dozorovaná stavebným dozorom Vivos limax s.r.o. (Ing. Matej Farkaš), ktorý bol prítomný až pred preberaním diela, pričom na jeho absenciu poukazoval v mailovej komunikácii aj samotný zástupca zhotoviteľa, keď argumentoval, že zabezpečením jeho účasti by nedošlo k takýmto rozporom pri preberaní diela.
13. Nedodanie položkového rozpočtu pri zákazke Kompletná rekonštrukcia detských ihrísk napriek tomu, že to bola jedna z podmienok súťaže a táto povinnosť je prenesená aj do Zmluvy o dielo. Absurdné je, že pri realizácii zákazky Kompletná rekonštrukcia detských ihrísk došlo dokonca k nepostaveniu objektu altánku o rozmeroch 4x4 m na detskom ihrisku Podzáhradná, hoci tento bol zazmluvnený priamo v predmete zmluvy. Tento altánok síce absentoval už v akéjsi dodatočnej „cenovej ponuke“, ktorá bola dodaná zhotoviteľom namiesto položkového rozpočtu a nie je súčasťou zmluvy, avšak neexistuje dodatok (zmena zmluvy), ktorým by bol altánok a súvisiace stavebné práce odpočítaný (redukcia) z celkovej ceny diela, pričom v priebehu realizácie diela došlo k dvom navýšeniam ceny. Navyše táto „cenová ponuka“ sa ani nezhoduje s Cenovou ponukou (Návrh na plnenie kritérií) a ani s vystavenou a zaplatenou faktúrou. Uvedené potvrdzujú aj interná mailová komunikácia zamestnancov z 10. decembra 2020 a mailová komunikácia so zástupcom zhotoviteľa. Táto „cenová ponuka“ nie je ani súčasťou zverejnenej zmluvy, pri ktorej je zverejnená iba Cenová ponuka ako Návrh na plnenie kritérií (príloha č. 1). Súťažiaci s druhou najnižšou cenou pritom altánok a súvisiace stavebné práce ocenil až na 12 960 €, pričom podľa jeho ponuky išlo o druhú najvyššie ocenenú položku celej zákazky.
14. Výsadba stromu bola v „cenovej ponuke“ nezmyselne zaradená pod stavebné práce a v tomto kvázipoložkovitom rozpočte („cenovej ponuke“) ocenená na 1500 €, avšak vysadený bol iba útlý strom s obvodom do 5 cm druhu javor cukrový (Acer saccharinum) so spoločenskou hodnotou 69€ (príloha č. 36 k Vyhláške MŽP SR č. 170/2021) a s približne rovnakou trhovou hodnotou (www.zahradnictvo.com; www.najlacnejsiedreviny.sk; www.zahradnicti-spomysl.cz). Sadové práce mali podľa cenovej ponuky predstavovať až 8 400 €, avšak ani tieto nie sú bližšie špecifikované a išlo prevažne len o jednoduché vysiatie trávy.

15. Dodatkom č. 2 k Zmluve o dielo zo dňa 15.10. 2020 bola navýšená cena o 5 653,80 €, avšak realizované bolo riešenie gumovými rohožami, ktoré sú spravidla lacnejšie ako pôvodne dohodnuté EPDM. V tomto prípade cenu zvýšili dodatočne zazmluvnené a fakturované práce, ktoré však nemohli byť v skutočnosti realizované v takom rozsahu. Napríklad bolo fakturovaných (10.12.2020) , zazmluvnených (15.10.2020, zverejnené až 04.02.2021) a zaplatených (22.12.2020) 115 ton betónu na detskom ihrisku Podzáhradná, avšak pod trojhojdackou boli len betónové dlaždice v hrúbke 10-15 cm. Množstvo 115 ton betónu by však pri ploche takéhoto obsahu (cca 45 m²), hustote betónu (cca 2100 – 2350 kg/m³) predstavovalo hĺbku betónu až viac ako meter (cca. 120 cm). Samozrejme absentuje akékoľvek overenie tejto skutočnosti kontrolovanou osobou, či už prostredníctvom vážnych lístkov alebo iným vhodným spôsobom.
16. Vo viacerých prípadoch boli zákazky mylne a zmätočne označené za podlimitné zákazky, hoci s uvedením ustanovenia §117 zákona vzťahujúceho sa na zákazky s nízkou hodnotou.
17. Pri zákazke Ocelové odpadkové koše (dodávateľ Štefan Nagy - FAN - AUTO) verejný obstarávateľ stanovením neprimerane krátkej lehoty na dodanie tovaru obmedzil okruh hospodárskych subjektov (ako potenciálnych dodávateľov), ktorí sa mohli uchádzať o predmetnú zákazku na elektronickom trhovisku(súťaže a elektronickej aukcie sa zúčastnili traja uchádzači). Mám za to, že na relevantnom trhu existujú aj ďalšie hospodárske subjekty, ktoré vedia dodať tovar pre mestskú časť podľa požadovaných a funkčných špecifikácií predmetu zákazky, avšak za stanovenia dlhšej lehoty na dodanie predmetu zákazky, pričom túto lehotu nebol zjavne schopný dodržať ani víťazný uchádzač. Pri realizácii zákazky však vôbec nebola dodržaná lehota stanovená v súťaži, keďže montáž košov bola realizovaná až od marca 2020 a v dôsledku pandémie bola ukončená až v polovici roka 2020. Hĺbka kotvenia do asfaltových chodníkov nebola vykonaná na 400 mm kotvách, ale iba vyvrtaním a osadením výrazne kratších hmoždínok. Takéto kotvenie nepovažujem za dostatočné a je v rozpore s uskutočnenou súťažou.
18. Portál ELENA (www.e-lena.sk) mestská používala takým spôsobom, že elektronicky v ňom ani neuchovávala základné dokumenty zákazky a tieto, ak vôbec, mala iba vytlačené v písomnej forme. Zákazky zadávané cez tento portál priťahovali minimálny záujem súťažiacich aj pri zákazkách na stavebné práce nad 100 000 €. Často sa do týchto zákaziek prihlásil len jediný uchádzač (Ekonomická a účtovná agenda, Vianočná výzdoba MČ Bratislava - Podunajské Biskupice 2020, Strešný plášť MŠ Staromlynská, Záhradnícka služby), a teda nedošlo k riadnej trhovej súťaži. Napríklad aj zákazka „Rekonštrukcia stravovacej jednotky Podzáhradná“ s predpokladanou hodnotou zákazky 150 000 eur bez DPH (hoci jej výpočet nie je v dokumentácii zdokladovaný) vygenerovala iba jediného relevantného súťažiaceho GENESIS Pozemné stavby s.r.o.(ďalší dvaja boli vylúčení), pričom títo vylúčení súťažiaci (Súťažiaci 2:163 896,97€; Súťažiaci 3.:195 845,72€) síce prejavovali záujem aj o iné zákazky na stavebné práce (Oplotenie, Opravy bytov MŠ Estónska) avšak vo všetkých prípadoch neúspešne.

19. Porušenie zákona a prekročenie limitu pre zákazku s nízkou hodnotou, keď bola zadaná zákazka „Vyprázdňovanie smetných košov na území MČ Bratislava - Podunajské Biskupice“ (13.01.2020) a zákazka „Zber a likvidácia odpadov od obyvateľov MČ Bratislava-Podunajské Biskupice“ (5/2019 – jediný uchádzač A-Z stav s.r.o.) týmto spôsobom aj pri PHZ 70000 € bez DPH, teda vo výške nad zákonom stanoveným limitom, pričom v tomto bola nesprávne nastavená aj Smernica 8/2019, keď hodnotu zákazky 70 000 eur považovala za zákazky s nízkou hodnotou, avšak samotný zákon je v tomto jednoznačný, keď limit podlimitnej zákazky stanovuje na sumu rovnú alebo vyššiu 70 000 € bez DPH, čiže vrátane tejto sumy
20. **PHZ nie je v dokumentácii riadne zdokumentovaná dokonca ani pri zákazke na Rekonštrukciu stravovacej jednotky Podzáhradná, kde celková cena realizácie diela nakoniec túto hranicu aj prekročila (218 025,31€).** Celková cena realizácie síce nie je určujúca pre stanovenie postupu verejného obstarávania, avšak práve pri takýchto hraničných zákazkách by mal mať verejný obstarávateľ eminentný záujem na riadnom zdokumentovaní predpokladanej hodnoty zákazky.
21. **Neúplnosť a neprehľadnosť dokumentácie robí takéto verejné obstarávania prakticky riadne nepreskúmateľné. Pri zákazkách, ktorých hodnota je blízka limitu, je takéto zanedbanie povinnosti natoľko závažné, že môže byť spochybnený proces verejného obstarávania a aj samotný zmluvný vzťah.**

ODPORÚČANIA NA PRIJATIE OPATRENÍ:

1. Je nežiaduce, aby sa verejné obstarávanie realizovalo len ako „administratívny úkon“. Dôležitým predpokladom k dosiahnutiu efektívnosti verejného obstarávania je, aby bolo zabezpečované s dostatočnou odbornou starostlivosťou na strane zadávateľa a na základe dostatočnej komunikácie medzi jednotlivými oddeleniami miestneho úradu. **Odporúčam profesionalizovať ľudské zdroje v tejto oblasti a prehľbovať kvalifikáciu zodpovedných zamestnancov, najmä v praktických aspektoch tvorby opisu predmetu zákazky a technických znalostiach pri kontrole realizácie diel.**
2. **Odporúčam pre každú významnejšiu investíciu zabezpečiť aj externý stavebný dozor (nad 30 000 eur), vykonávať priebežnú kontrolu realizovaných prác a dodržiavania harmonogramu prác.**
3. **Zverejňovať na základe dobrovoľnosti aj výzvy na zákazky s nízkou hodnotou vo Vestníku (napr. nad 50 000 € bez DPH), čo jednak výrazne zvýši transparentnosť procesov verejného obstarávania, jednak rozšíri okruh možných dodávateľov.**

4. Na základe referenčných a cenových prieskumov trhu, využívajúc údaje zo súhrnných správ verejných obstarávateľov či vlastných skúseností s dodávateľmi, vypracovať zoznamy dodávateľov pre jednotlivé typy tovarov, služieb a stavebných prác.
5. Zasielať notifikácie o plánovaných a následne aj o vyhlásených zákazkách na základe vypracovaných zoznamov, čo zabezpečí široký okruh dodávateľov.
6. S dostatočným časovým predstihom informovať potenciálnych dodávateľov o Pláne verejného obstarávania, aby si vedeli naplánovať a zabezpečiť dostatočné kapacity na prihlásenie sa do súťaže. Plán verejného obstarávania taktiež odporúčam zverejniť na webovom sídle mestskej časti.
7. Ak sa predpokladaná hodnota pohybuje na hrane finančného limitu, je vhodnejšie prikloniť sa vyššiemu finančnému limitu, v opačnom prípade už samotná takto stanovená predpokladaná hodnota zákazky z povahy veci vyvoláva pochybnosti (o snahe vyhnúť sa uplatneniu prísnejšieho zadávacieho postupu podľa zákona o verejnom obstarávaní).
8. Pri tvorbe opisu predmetu zákazky je nevyhnutné postupovať s precíznosťou. Zistiť si dostupné riešenia ponúkané na trhu a opis predmetu zákazky špecifikovať v intervaloch, ktoré naplňajú všetky relevantné riešenia. Pri stavebných prácach odporúčam vždy vypracovať výkaz výmer a položkový rozpočet diela.
9. Pri oprave a obnove miestnych komunikácií III. a IV. triedy a príslušných chodníkov odporúčam postupovať v zmysle Technických listov hlavného mesta SR Bratislavy alebo obdobného dokumentu inej samosprávy. Tieto požiadavky odporúčam zapracovať už pri tvorbe opisu predmetu zákazky.
10. Ak to povaha verejného obstarávania pripúšťa, odporúčam pri vyhodnocovaní podmienok účasti (napr. požiadavky na predloženie dispozície so strojovým vybavením a pod.) zvoliť taký postup, ktorý vyžaduje doloženie dokladov na preukázanie splnenia podmienok účasti výlučne od víťazného uchádzača. Týmto sa zníži administratívna záťaž verejného obstarávania na oboch stranách.
11. Zabezpečiť vedenie riadnej dokumentácie k určovaniu predpokladanej hodnoty zákazky a túto zverejňovať v súlade so zákonom ako cenu bez DPH.
12. Odporúčam, aby pri druhovo rovnakej veci v prípade zadávania zákaziek, ktoré spolu časovo, miestne a vecne (funkčne) súvisia, verejný obstarávateľ zadával tieto zákazky v rámci jednej zákazky spoločne, resp. v rámci jednej zákazky rozdelenej na časti, aby nedochádzalo umelým znížením predpokladanej hodnoty zákazky k obchádzaniu prísnejšieho postupu podľa zákona o verejnom obstarávaní. Vyššie uvedené podkladám rozhodovacou (mesto Malacky) a metodickou činnosťou Úradu pre verejné obstarávanie a upozorňujem, že napr. v prípade rekonštrukcie ciest v rámci územia mestskej časti počas jedného roka je nevyhnutné sledovať

riziko možného rozdelenia zákazky pri rekonštrukcii miestnych komunikácií na viacero zákaziek s nízkou hodnotou, keďže Úrad pri takýchto stavebných prácach jednoznačne konštatuje, že existuje časová, miestna a vecná súvislosť. V prípade, že celková predpokladaná hodnota týchto zákaziek prekročí limit stanovený zákonom, verejný obstarávateľ musí postupovať postupom pre podlimitné zákazky. Úrad pre verejné obstarávanie v tejto súvislosti podporne poukazuje napr. aj na rozsudok Krajského súdu v Brne č. j. 62 Ca 37/2008-206 z 23. 9. 2009, ktorý konštatoval „...zadaním jednej verejnej zákazky spočívajúcej v plnení rovnakého alebo porovnateľného druhu, je nutné rozumieť aj súhrn jednotlivých zadaní určitých samostatných plnení, pokiaľ sa tieto zadania týkajú plnenia spolu úzko súvisiacich najmä z hľadiska miestnych, funkčných, časových alebo technologických.“.

- 13. Pre stavebné práce vypracovať, a priebežne podľa vlastných skúseností precizovať, vzorové zmluvy o dielo a tieto prispôbovať podľa špecifik jednotlivých zákazok. V prípadoch nevyhnutnosti zmeny zmluvy odporúčam odôvodniť prečo verejný obstarávateľ nemohol nepredvídateľné okolnosti predvídať, verejný obstarávateľ by mal uviesť konkrétne dôvody, v žiadnom prípade sa nie je možné uspokojiť s strohým prebratím ustanovenia zákona.** Opätovne odporúčam riadiť sa odporúčaniami miestneho kontrolóra z Kontroly zabezpečenia záujmov mestskej časti v uzatváraných zmluvách o dielo s dôrazom na využívanie inštitútu zmluvnej pokuty ako osobitného zabezpečovacieho prostriedku pre prípad porušenia zmluvne dohodnutých povinností (bankové záruky) vykonanej v roku 2020.

Dátum vyhotovenia správy: 23.09.2021

Dátum doručenia správy: 23.09.2021

Lehota na predloženie písomného zoznamu opatrení prijatých na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie ich príčin: 01.01.2022

Mgr. Ján Komara
miestny kontrolór

S návrhom správy boli oboznámení a týmto potvrdzujú jej prevzatie:

Ing. Mariana Páleníková, prednostka

Mgr. Zoltán Pék, starosta

Zmluvné vzťahy so zmluvnou cenou nad 50000€ s uvedením PHZ a celkovej ceny

Evc	Predmet zmluvy	Nazov	PHZ	Zmluvná cena	Celková cena	Typ
23/2020	Samochodné zametacie vozidlo	KONNEX s.r.o.	210526 bez DPH	200 400,00 €	- *	tovar a služby
203/2020	Rekonštrukcia stravovacej jednotky ZŠ Podzáhradná	GENESIS POZEMNÉ STAVBY, s.r.o.	150000 bez DPH	179 525,93 €	218 025,31 €	stavebné práce
238/2020	Komplexná rekonštrukcia detských ihrísk	Veríme v Zábavu, s.r.o	175000 s DPH	154 800,00 €	164 247,00 €	stavebné práce
83/2021	Zmluva o dielo - Oázy	DUVYSTAV s.r.o.	166667 bez DPH	143 870,68 €	174 325,40 €	stavebné práce
311/2020	Zimná údržba	KOSEC plus s.r.o.	150000 s DPH	128 500,00 €	167 103,30 €	tovar a služby
58/2019	ZŠ Podzáhradná 51 - Zlepšenie kľúčových kompetencií žiakov, stavebné práce	ELINSS s.r.o.	*	85 014,19 €	83 299,62 €	stavebné práce
130/2020	Údržba miestnych komunikácií	KOSEC plus s.r.o.	limit 84000 s DPH	81 000,17 €	*	tovar a služby
301/2020	Pumptracková dráha	PeHaeS, s.r.o.	76833,33 bez DPH	80 943,55 €	84 543,55 €	stavebné práce
209/2020	Rekonštrukcia miestnych komunikácií Lotyšská, Baltská	STRABAG s.r.o.	200000 s DPH	79 584,31 €	113 752,10 €	stavebné práce
279/2020	Rekonštrukcia povrchu komunikácií časti ulíc Bodrocká a Hronská	STRABAG s.r.o.	86000 s DPH	73 286,78 €	61 884,74 €	stavebné práce
179/2019	Zber a likvidácia.odpadov od obyvateľov MČ Bratislava - Podunajské Bis	A-Z STAV. s.r.o.	70000 bez DPH	70 000,00 €	čerpanie	tovar a služby
13.8.2019	Informačno navigačný systém na území MČ Bratislava - Podunajské Biskupice	ARDSYSTÉM,s.r.o.	66666,67€ bez DPH	66 660,00 €	67 218,92 €	tovar a služby
377/2019	Multifunkčné ihrisko	M.Cup production s.r.o.	69825 bez DPH	59 360,19 €	64 160,19 €	stavebné práce
159/2020	Kosenie verejnej zelene a starostlivosť o trávnaté plochy	KOSEC plus s.r.o.	*	59 000,00 €		tovar a služby
360/2019	Dodávka a montáž svetelnej vianočnej výzdoby	BLACHERE Illumination Central	60000 s DPH	54 129,60 €	54 129,60 €	tovar a služby
164/2020	opravy miestnych komunikácií	Pittel + Brausewetter s.r.o.	limit 50000 s DPH	50 000,00 €		stavebné práce

Príloha č. 1 k Správe z kontroly zadávania zákaziek a dodržiavania zákona č. 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní) - Vyhodnotenie námietok kontrolovanej osoby

Námietka	Vyhodnotenie	Čiastočne akceptované (ČA), neakceptované (N); akceptované (A)
Povinnosť žurnalizácie jednotlivých dokumentov, ktoré tvoria ucelený spisový materiál o jednotlivých ZzH (ktorý je na oddelení SRlaVO MiÚ PB uložený v skriniach - chronologicky zoradený v zakladačoch/šanonoch (označených názvom každej jednotlivej zákazky) v línii podľa presnej časovej osi - od najstaršieho po najnovší dokument) nevyplýva z platného registratúrneho poriadku, neupravuje ju ani zákon č. 343/2015 Z. z ani platný Správny poriadok. Verejný obstarávateľ – teda MČ Podunajské Biskupice nie je povinná žurnalizovať akýkoľvek spisový materiál a preto nemožno jednoznačne konštatovať, že nežurnalizovaný spis je spisom neúplným. Toto tvrdenie sa nezakladá na pravde a navodzuje tým negatívny dojem, že kontrolovaný subjekt sa dopustil možného porušenia povinnosti, ktorá mu je kladená zákonom avšak žiadny právny predpis neukladá samospráve povinnosť žurnalizovať spisové materiály – toto sa deje napr. v podmienkach súdov, kde táto povinnosť vyplýva z príslušných ustanovení spisových poriadkov pre všeobecné a špeciálne súdy v SR. Nemožno ale analogicky túto povinnosť preniesť aj na orgány verejnej správy, ktorými sú obce, mestá a mestské časti.	<i>Čiastočne akceptované, zapracované do bodu - Kontrolný orgán v návrhu správy iba konštatoval, že takáto žurnalizácia absentuje, čo výrazne znižuje prehľadnosť v preskúmvanej dokumentácii, a to osobitne v prípadoch, keď v nej chýbajú základné povinné písomnosti nevyhnutné pre zadanie zákazky (napr. stanovenie a zdokumentovanie predpokladanej hodnoty zákazky). Povinnosť žurnalizácie spisovej dokumentácie k verejnému obstarávaniu síce zákon priamo neukladá, avšak aj pre verejného obstarávateľa absencia žurnalizácie výrazne sťažuje orientáciu v rámci dokumentácie, keďže ani samotný verejný obstarávateľ presne nevie aké písomnosti takáto dokumentácia obsahuje, a teda nevie to preukázať ani kontrolnému orgánu. Pri kontrole akýmkoľvek kontrolným orgánom však dôkazné bremeno nesie verejný obstarávateľ. Absencia žurnalizácie je teda najmä v neprospech samotného verejného obstarávateľa ako kontrolovanej osoby. Pri kontrolách vykonávaných Úradom pre verejné obstarávanie si Úrad vyžiada spisový materiál a žiada od kontrolovanej osoby aj prehlásenie, že dokumentácia je úplná a nie sú už iné písomnosti vzťahujúce sa k nej, ktoré v dokumentácii priložené nie sú. Miestny kontrolór si taktiež vyžiadal kompletné spisové materiály k zákazkám, avšak tento požadovaný spôsob sprístupnenia dokumentácie mu bol kontrolovanou osobou odmietnutý.</i>	ČA

Príloha č. 1 k Správe z kontroly zadávania zákaziek a dodržiavania zákona č. 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní) - Vyhodnotenie námietok kontrolovanej osoby

Pri zadávaní zákazky s nízkou hodnotou sa nevyžaduje písomná forma zmluvy okrem prípadov, v ktorých to vyžadujú osobitné predpisy. Zákon č. 343/2015 Z. z. <i>neupravuje žiadny formálny postup, ktorý by mal verejný obstarávateľ aplikovať pri zadávaní zákazky s nízkou hodnotou, t. j. zákon neupravuje ani jednotlivé kroky, ktoré má verejný obstarávateľ uskutočniť vo vzťahu k zadávaniu takýchto zákaziek, a je na jeho rozhodnutí, aké pravidlá si pre zadávanie takýchto zákaziek zvolí.</i> Verejný obstarávateľ by mal však postupovať tak, aby prioritne zohľadnil najmä princíp hospodárnosti a efektívnosti vychádzajúc pritom predovšetkým z charakteru, rozsahu, dostupnosti a hodnoty predmetu zákazky s nízkou hodnotou.	<i>Táto všeobecná úprava však neplatí pre verejných obstarávateľov – obce, keďže zákon o slobodnom prístupe k informáciám písomnú formu vyžaduje tým, že nadobudnutie účinnosti povinne zverejňovanej zmluvy je bezpodmienečne naviazané na jej zverejnenie (47a Občianskeho zákonníka v spojitosti s §5a zákona č. 211/2000 Z.z.).</i>	N
Podotýkame, že v podmienkach MČ BA-Podunajské Biskupice ide o prvú kontrolu procesu VO, ktorá bola realizovaná od účinnosti zákona č. 343/2015 Z. z. Kontrola procesu VO bola zameraná na časový úsek dvoch rokov (2019-2020), to môže navodzovať dojem, že k pochybeniam dochádzalo iba v týchto dvoch rokoch.	<i>Kontrolované bolo obdobie rokov 2019 a 2020, z čoho priamo vyplýva, že zistené nedostatky boli tiež iba v rámci kontrolovaného obdobia.</i>	N
Rozsah vykonávanej kontroly v zmysle uznesenia Miestneho zastupiteľstva č. 240/2018-2022 zo dňa 08.12.2020, ktorým Vám bol schválený plán kontrolnej činnosti miestneho kontrolóra mestskej časti Bratislava-Podunajské Biskupice na I. polrok 2021 V zmysle hore uvedeného uznesenia MZ Vám bola v bode II. Kontrolná činnosť, písm. A: Tematické kontroly: bod. 1 schválená „Kontrola zadávania zákaziek mestskou časťou a dodržiavania zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní v znení neskorších predpisov za rok 2020.“	<i>Miestny kontrolór pri vykonávaní kontroly, okrem zákonných povinností podľa § 20-27 zákona č.357/2015 Z.z. postupoval aj podľa odporúčaní Metodiky kontroly hospodárnosti a efektívnosti verejného obstarávania vydanej ÚVO a NKÚ (ďalej len „Metodika kontroly“). Účelom princípu hospodárnosti a efektívnosti je zabezpečiť dosiahnutie výberu takého uchádzača, ktorý za vynaložené prostriedky poskytne najlepšie plnenie, pričom hospodárne a efektívne je také verejné obstarávanie, ktoré zabezpečí čo najvyšší počet predložených ponúk, a tým čo najširšiu hospodársku súťaž</i>	N

Príloha č. 1 k Správe z kontroly zadávania zákaziek a dodržiavania zákona č. 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní) - Vyhodnotenie námietok kontrolovanej osoby

Z gramatického výkladu Vami predloženého a MZ schváleného plánu kontrolnej činnosti MK na I. polrok 2021 jednoznačne vyplýva, že predmetom kontroly má byť „zadávanie zákaziek“ podľa zákona č. 343/2015 Z. z. Pod právnym pojmom „zadávanie zákaziek podľa zákona č. 343/2015 Z. z.“ sa rozumie, že Vami vykonávaná kontrola dodržiavania zákona č. 343/2015 Z. z. – sa má týkať <i>výhradne kontroly procesu VO, a nie plnenia vzniknutých zmluvno-právnych vzťahov, ktoré sa riadia inými právnymi predpismi.</i> Vo Vami predloženom návrhu správy na viacerých miestach návrhu správy zmieňujete nedostatky/vady diel v realizačnom resp. po realizačnom procese, (po ukončení procesu VO). Tieto možné vady a nedostatky diel, ale v zmysle časovej postupnosti vznikli až po riadnom ukončení procesu verejného obstarávania, pričom na kontrolu realizácie diel samotných <i>Vo Vašom prípade absentuje osobitné uznesenie MZ</i>, ktoré by malo byť súčasťou schváleného plánu kontrolnej činnosti miestneho kontrolóra mestskej časti Bratislava-Podunajské Biskupice na I. polrok 2021 a takéto znenie by malo byť explicitne uvedené v schválenom uznesení Miestneho zastupiteľstva č. 240/2018-2022 zo dňa 08.12.2020. Realizácia jednotlivých zákaziek podlieha obchodno-záväzkovému vzťahu, (kde figuruje MČ BA-Podunajské Biskupice ako objednávatel' a realizátor diela ako zhotoviteľ) ktorý sa riadi špeciálnym zákonom – lex specialis a to zákonom č. 513/1991 Zb. – Obchodný zákonník v znení n. p. Z gramatického aj logického výkladu pojmu „zadávanie zákaziek“ podľa zákona č. 343/2015 Z. z. vyplýva, že predmetom	<i>pri čo najmenej finančnej a administratívnej náročnosti procesu verejného obstarávania za zachovania všetkých pravidiel zákona o verejnom obstarávaní. Predmetom kontroly verejného obstarávania v zmysle Metodiky kontroly je aj plnenie zmlúv. V prípade, ak verejný obstarávateľ podpísal dodatok k zmluve môže sa kontrolovať aj plnenie na základe uzatvoreného dodatku. Zároveň sa overuje relevantnosť – potreba uzatvorenia dodatku.</i> <i>Kontrolný orgán môže podľa Metodiky kontroly overovať súlad reálneho plnenia zmluvy s výsledkom verejného obstarávania (reálnosť dodania tovaru / poskytnutia služby / uskutočnenia stavebných prác a kvality dodaného / poskytnutého / uskutočneného predmetu zmluvy, dodržiavanie zmluvných podmienok)</i> <i>Zákon vyžaduje, aby zmluva, rámcová dohoda alebo koncesná zmluva uzavretá ako výsledok predchádzajúceho procesu verejného obstarávania, nebola v rozpore so súťažnými podkladmi alebo koncesnou dokumentáciou, a zároveň s ponukou predloženou úspešným uchádzačom alebo uchádzačmi (v závislosti od toho, s koľkými subjektmi sa zmluva uzatvára). Účelom uvedeného je zabezpečiť, aby výsledkom verejného obstarávania bolo uzavretie takej zmluvy, ktorá nebude v rozpore s pôvodnými podmienkami zadávania zákazky, uvedenými v súťažných podkladoch, a s ponukou úspešného uchádzača alebo uchádzačov, predloženou na základe takýchto podmienok zadávania zákazky.</i> <i>Uvedeným postupom sa zároveň zabezpečuje uplatňovanie princípov verejného obstarávania v rámci použitého</i>
--	---

Príloha č. 1 k Správe z kontroly zadávania zákaziek a dodržiavania zákona č. 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní) - Vyhodnotenie námietok kontrolovanej osoby

kontroly nemôže byť kontrola po realizačného stavu jednotlivých diel, ktoré vzišli z procesu VO. Taktiež podotýkame, že k samotnej kontrole po realizačného stavu diel – resp. vytknutiu väd a nedorobkov, je potrebná osobitná spôsobilosť, ktorú ako MK nevlastníte – t. j. nemáte oprávnenie ako „stavebný dozor“ podľa zákona č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch v znení neskorších predpisov aby ste vedel objektívne a správne posúdiť, či boli dané diela zrealizované v súlade s príslušnými STN a podľa projektovej dokumentácie. K danej kontrole po realizačného stavu predmetných diel ste nemal osobitné oprávnenie – nebolo schválené uznesením MZ a preto sa domnievame, že ste pri po realizačnej kontrole diel realizovaných na území MČ BA-Podunajské Biskupice prekročil schválený rámec plánu kontrolnej činnosti, ktorý ste mal schválený uznesení Miestneho zastupiteľstva č. 240/2018-2022 zo dňa 08. 12. 2020.	<i>postupu zadávania zákazky, keďže je zaručené, že zmluva bude uzavretá so subjektom vybraným za určitých jasne stanovených podmienok, ktoré sa nezmenia. Úprava takýchto podmienok pred uzatvorením zmluvy by totiž mohla mať za následok, že v procese verejného obstarávania za</i> <i>Reálne plnenie zmluvy musí zodpovedať výsledku verejného obstarávania a nie je prípustné, aby sa reálne plnenie odlišovalo od výsledku verejného obstarávania a to v akomkoľvek aspekte. Uvedená požiadavka je opodstatnená práve existenciou samotného zákona o verejnom obstarávaní a povinnosťou jednotlivých subjektov verejné obstarávanie vykonávať. Je následne logické, aby plnenie zmluvy zodpovedalo výsledku procesu, ktorý mal zabezpečiť, okrem iného, aj hospodárnosť a efektívnosť plnenia. Zmena reálneho plnenia, príp. plnenia za inú cenu alebo inou osobou alebo objektívne odlišné plnenie znamená vytvorenie iného vzťahu, ako bol overený v procese verejného obstarávania a znamená to de facto obídienie povinnosti vykonať verejného obstarávanie a aplikovať zákon o verejnom obstarávaní. V prípade, keby bol proces verejného obstarávania vykonaný na reálne plnenie, mohlo dôjsť k vysúťaženiu iného subjektu a za úplne iných podmienok, pričom nie je vylúčené, že aj za nižšiu cenu. Vzhľadom na uvedené je absolútne nežiaduce, aby dochádzalo k takýmto javom a aby dodávané plnenie nezodpovedalo výsledku verejného obstarávania a uzavretej zmluve, keďže za zmenených, resp. upravených podmienok mohol byť vybraný iný úspešný uchádzač.</i> <i>Napokon samotný zákon č. 343/2015 Z.z., ktorého dodržiavanie bolo kontrolované obsahuje aj explicitné ustanovenia</i>	
---	--	--

	<i>o pravidlách pre zmeny zmluvy, ex post transparentnosti (súhrnné správy).</i> <i>Ak by sa kontrola realizovala iba spôsobom opísaným v námietkach, išlo by o výlučne formálnu kontrolu, avšak aj tu boli zistené zjavné nedostatky, keďže verejný obstarávateľ nemá zdokumentované ani splnenie základnej povinnosti nevyhnutnej pre stanoveniu postupu obstarávania zákazky a často ani samotný dokument predvídaný Smernicou.</i> <i>Kontrola hospodárnosti a efektívnosti je jedným zo základných aspektov kontrolnej činnosti miestneho kontrolóra.</i> <i>Podľa §18d zákona o obecnom zriadení: „Kontrolnou činnosťou sa rozumie kontrola zákonnosti, účinnosti, <u>hospodárnosti a efektívnosti pri hospodárení a nakladaní s majetkom</u> a majetkovými právami obce, ako aj s majetkom, ktorý obec užíva podľa osobitných predpisov, kontrola príjmov, výdavkov a finančných operácií obce, kontrola vybavovania sťažností a petícií, kontrola dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov vrátane nariadení obce, kontrola plnenia uznesení obecného zastupiteľstva, kontrola dodržiavania interných predpisov obce a kontrola plnenia ďalších úloh ustanovených osobitnými predpismi.“</i> <i>Miestny kontrolór si nijakým spôsobom neuzurpoval osobitnú spôsobilosť autorizovaného stavebného dozoru, avšak je táto ani nie je pre overenie reálneho plnenia zmluvy ani potrebná. Zjavné nedostatky uvedené v správe (nedodanie altánku, absencia vážnych lístkov) si kontrolovaná osoba vôbec nevšimla, a to ani pri obhliadke stavebným dozorom a pri</i>	
--	--	--

Príloha č. 1 k Správe z kontroly zadávania zákaziek a dodržiavania zákona č. 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní) - Vyhodnotenie námietok kontrolovanej osoby

	<i>preberaní realizácie. Príčinou tejto skutočnosti bola pravdepodobne absencia položkového rozpočtu, hoci tento bol podmienkou zmluvy.</i> <i>Kontrolovaná osoba síce uvádza, že miestny kontrolór údajne potrebuje ku kontrole porealizačného stavu osobitnú spôsobilosť, ale túto svoju argumentáciu jednak nijako nepodložila, jednak uvádza akési posudzovanie STN noriem, ktoré v Návrhu správy ani vôbec nie sú uvedené. Zistené nedostatky v realizácii sú fakticky kontrolou plnenia zmluvy a hospodárnosti vynakladania finančných prostriedkov. Na preverenie skutočnosti, či zmluvne dohodnutý a zaplatený herný prvok bol skutočne osadený, či a v akej hodnote bol vysadený strom, nie je určite potrebná žiadna osobitná kvalifikácia.</i> <i>V odporúčaníach uvedených v Návrhu správy explicitne požadujem, aby každá stavebná práca bola priebežne kontrolovaná interne a aj prostredníctvom odborného dozoru.</i>	
2. Stanovenie neprimerane krátkej lehoty na podanie námietok voči návrhu správy z kontroly V Metodickom usmernení sekcie auditu a kontroly Ministerstva financií SR č. MF/008005/2019-1411 k finančnej kontrole vykonávanej podľa zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov z 5 apríla 2019 je na str. 22 uvedené: „Na základe poznatkov z aplikačnej praxe sa odporúča pri stanovení lehoty na podanie námietok v návrhu správy/čiastkovej správy z administratívnej finančnej kontroly/finančnej kontroly na mieste uvádzať lehotu na podanie námietok	<i>Sedemdnňová lehota je nadštandardnou lehotou v praxi kontrolného orgánu. Aj počas predchádzajúceho obdobia bola táto lehota spravidla určená na 3-5 kalendárnych dní, a to aj pri obsiahlych a časovo náročných kontrolách (Kontrola prideľovania bytov). Miestni kontrolóri v mestských častiach Bratislavy spravidla stanovujú kratšie lehoty 2-5 dní, pričom 7 dní uvádzajú ako maximum (Rača, Karlova Ves, Vajnory). Lehotu sedem kalendárnych dní považujem za primeranú okolnostiam a zisteným skutočnostiam, ktoré sú výlučne faktického charakteru. Kontrolovaná osoba požaduje lehotu až 23 dní, čo je dokonca viac ako lehota na podanie odvolania</i>	N

Príloha č. 1 k Správe z kontroly zadávania zákaziek a dodržiavania zákona č. 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní) - Vyhodnotenie námietok kontrolovanej osoby

<i>napr. spôsobom „do 5 pracovných dní od doručenia návrhu správy“, „do 5 pracovných dní od prevzatia návrhu správy“.</i> Vami stanovená lehota je pre kontrolovaný subjekt – MČ Podunajské Biskupice neprimerane krátka vzhľadom na obsiahlosť kontroly, ktorú ste Vy osobne vykonávali 8 mesiacov t. j. od 16.12.2020 do 15.08.2021, pričom kontrola bola vykonaná v súlade s plánom kontrolnej činnosti miestneho kontrolóra Mestskej časti Bratislava-Podunajské Biskupice na I. polrok 2021, schváleného Uznesením Miestneho zastupiteľstva č. 240/2018-2022 zo dňa 08.12.2020 a v súlade s plánom, v zmysle §18d ods.1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení a v súlade so zákonom č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Vami stanovená lehota je rozložená v čase na 7 kalendárnych dní, ale reálna lehota je iba 5 pracovných dní, pretože dva dni vo Vami vymedzenej lehote stanovenej lehoty pripadli na sobotu a nedeľu. Návrh správy z kontroly ste doručili do podateľne MiÚ Podunajské Biskupice dňa 07.09.2021 v popoludňajších hodinách a určili ste kontrolovanému subjektu – MČ Podunajské Biskupice neprimerane krátku lehotu na podanie námietok k Vášmu návrhu správy t. j. stanovili ste termín iba do utorka dňa 14. 09. 2021. Listom zo dňa 10. 09. 2021 sme Vás požiadali o predĺženie lehoty na predloženie námietok k návrhu správy do 30. 09. 2021, pričom ste nami navrhnutý termín neakceptovali a oznámili kontrolovanému subjektu emailom zo dňa 16. 09. 2021, že budete akceptovať aj prípadne vznesené	<i>v správnom konaní (15 dní/§ 54 ods. 2 Správneho poriadku) v občianskoprávných či obchodnoprávných veciach (15 dní/ § 362 CSP) a tak dlhú lehotu nikdy neuplatnil žiadny z mnou oslovených miestnych kontrolórov. Z mojej doterajšej kontrolnej činnosti vyplýva, že miestny úrad má s dodržiavaním lehôt, a to aj zákonných, systémový problém, pričom neboli dodržané ani lehoty trvajúce niekoľko mesiacov (vyúčtovanie dotácie od BSK „Dažďová záhrada“), či aj v návrhu správy spomínané zverejňovanie súhrnných správ, ba dokonca povinne zverejňovaných zmlúv či ich príloh. Vzhľadom k tomu, že kontrolovaná osoba je zároveň orgánom verejnej moci, považujem dodržiavanie lehôt za jej elementárnu povinnosť. Doterajšiu prax zmeškaných lehôt je dôležité dôsledne odmietnuť a nastaviť riadiace procesy tak, aby k takýmto pochybeniam už nedochádzalo. Orgán verejnej moci sa nemôže spoliehať, že márne uplynutie lehoty nemá následky a takýmto spôsobom rozhodne nemôže vystupovať v prípade, že uplatňuje svoje výsostné mocenské postavenie. Napokon dodržiavanie stanovených lehôt je naplnením zásady, ktorá platila už v rímskom práve „vigilantibus iura scripta sunt“ t. j. „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod.. To platí obdobne aj o využívaní zákonných procesných ustanovení včítane využitia možnosti podania opravných prostriedkov.“ (citované</i>	
--	--	--

Príloha č. 1 k Správe z kontroly zadávania zákaziek a dodržiavania zákona č. 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní) - Vyhodnotenie námietok kontrolovanej osoby

námietky doručené Vám po lehote 14.09.2021, avšak najneskôr doručené do mojej dispozície do 17.09.2021, do 11:30 hod. Neakceptovaním časovo primeraného návrhu na predĺženie lehoty, o ktorý Vás požiadal kontrolovaný subjekt, ste týmto vytvorili časový tlak na odborných zamestnancov, ktorí musia realizovať aj množstvo iných úloh vyplývajúcich z ich náplní práce a zdôrazňujeme, že Vy ste realizoval uvedenú kontrolu v priebehu 8-mych mesiacov a od kontrolovaného subjektu žiadate podanie námietok v lehote 7 kalendárnych dní resp. 10 kalendárnych dní, čo ale predstavuje reálny čas – iba 7 pracovných dní. (dva dni lehoty pripadli na sobotu a nedeľu, jeden deň lehoty na štátom uznaný sviatok dňa 15. 09. 2021).	<i>z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Sžf 65/2011).</i>	
3. Generalizovanie záverov v návrhu správy z kontroly zadávania zákaziek mestskou časťou a dodržiavania zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní v znení n. p. Na str. 31 až 36 návrhu správy nazvanej „zhrnutie“ dochádza podľa názoru kontrolovaného subjektu zo strany MK ku generalizácií a zovšeobecňovaniu záverov kontroly a to najmä nasledovnou konštatáciou: „<i>Neúplnosť a neprehľadnosť dokumentácie robí takéto verejné obstarávania prakticky riadne nepreskúmateľné. Pri zákazkách, ktorých hodnota je blízka limitu, je takéto zanedbanie povinnosti natoľko závažné, že môže byť spochybnený proces verejného obstarávania a aj samotný zmluvný vzťah.</i>“ Kontrolovaný subjekt odmieta takéto zovšeobecňujúce závery uvedené v návrhu správy akceptovať, nakoľko sa v podmienkach MČ BA-Podunajské Biskupice v rokoch 2019 a 2020 realizovalo značné množstvo VO (zákazky z nízkou	<i>V návrhu správy z kontroly boli identifikované nedostatky jednak v plnení základných zákonných povinností (§ 6 ods. 1 zákona) takmer pri každej z kontrolovaných zákaziek, avšak taktiež boli konkrétne nedostatky pri zákazkách Oceľové odpadkové koše, Oplotenie, Opravy bytov MŠ Estónska, Ekonomická a účtovná agenda mestskej časti, Vysýpanie smetných košov, Likvidácia odpadu od obyvateľov mestskej časti.</i> <i>V súlade s princípom efektívnosti kontrolný orgán pri vykonávaní kontroly väčšiu pozornosť venoval zákazkám s vyššou cenou realizácie stavebných prác alebo dodania tovaru či služby.</i> <i>Pri zákazke Kompletná rekonštrukcia detských ihrísk (realizačná cena 164 247 €) som vnímal aj pozornosť miestnych poslancov o priebeh realizácie tejto zákazky a kvalitu vykonaného diela. Zistené nedostatky sú závažného charakteru v každom štádiu tejto zákazky, od prípravy,</i>	N

Príloha č. 1 k Správe z kontroly zadávania zákaziek a dodržiavania zákona č. 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní) - Vyhodnotenie námietok kontrolovanej osoby

hodnotou, podlimitné zákazky), plne v súlade so zákonom č. 343/2015 Z. z. V návrhu správy je na str. 11 v bode 19 uvedené: „Mestská časť <i>flagrantne zanedbávala uchovávanie dokumentácie, z ktorej vychádzala pri stanovení PHZ, keďže takéto podklady chýbajú takmer pri každej kontrolovanej zákazke, a to aj pri zákazkách, ktorých deklarovaná PHZ bola blízko hranice pre podlimitnú zákazku.</i>“ Kontrolovaný subjekt dôrazne odmieta toto tvrdenie, ktoré sa nezakladá na pravde a zásadne nekorešponduje s bodom 20 a 21 na str. 11 návrhu správy, kde je jednoznačne uvedené, že určenie PHZ <i>absentuje iba pri zákazke: „Komplexná rekonštrukcia detských ihrísk (PHZ – v sume 175.000,- EUR bez DPH)“</i> a v prípade zákazky: „Rekonštrukcia školskej jedálne Podzáhradná“ (PHZ v sume 150.000,- EUR bez DPH) je určená PHZ s odkazom na rozpočet, ktorý nie je v printovej verzii VO priložený, čo však vôbec neznamená, že tento reálne neexistoval – t. j. kontrolovaný subjekt odmieta generalizujúce tvrdenia, že takmer pri každej zákazke z nízkou hodnotou chýbalo určenie PHZ, pretože v kontrolovaných zákazkách: Pumptracková dráha, Multifunkčné ihrisko a Oprava fasády na budove Miestneho úradu Žiacka 2 sú PHZ jasne zdokumentované a vychádzajú z neceneného výkazu/výmeru a položkového rozpočtu.	<i>cez stanovenie kritérií, ich vyhodnotenie, opomenutie zverejnenia dodatkov, až po preberanie uskutočneného diela.</i> <i>Kontrolovaná osoba v námietkach síce odmieta tvrdenie o absencii stanovenia PHZ takmer pri každej kontrolovanej zákazke, avšak argumentuje iba zákazkami s riadne dokladovanou PHZ, ktoré sú spomenuté aj v samotnom návrhu správy, pričom neuvádza žiadne ďalšie, kde by táto základná povinnosť bolo splnená aspoň uspokojivo či čiastočne.</i> <i>Kontrolovaná osoba nesprávne cituje bod 20 a 21 (str.11), keďže v návrhu správy nie je uvedené, že PHZ „absentuje iba pri“, ani to z nich nevyplýva. Uvedené body iba zdôrazňujú, že aj pri zákazkách blízko finančného limitu podlimitnej zákazky, verejný obstarávateľ PHZ riadne nezdokumentoval, pričom pri týchto zákazkách možno nemohol byť použitý postup zadávania zákazky s nízkou hodnotou, ale mal byť použitý postup pre podlimitnú zákazku, avšak preukázanie tejto skutočnosti je na samotnom verejnom obstarávateľovi, ktorý nesie dôkazné bremeno. Zdôrazňujem, že náročnosť určenia PHZ závisí aj do samotného predmetu zákazky a je neporovnateľná pri jednoduchých zákazkách a pri strategických projektoch.</i>	
Jednotlivé pochybenia uvedené v návrhu správy pri kontrolovaných zákazkách sú vyslovene individuálnymi zlyhaniami a pochybeniami konkrétnych zamestnancov. Nie je preto možné hovoriť, že ide o <i>systémové pochybenia</i> celého MiÚ, ale treba pri každom jednotlivom procese VO rozlišovať, kto ho realizoval a kto za daný proces VO nesie plnú zodpovednosť.	<i>Vyvodenie konkrétnej individuálnej zodpovednosti za zistené nedostatky nie je v právomoci kontrolného orgánu, ale naopak plne v kompetencii kontrolovanej osoby.</i> <i>Niektoré zistené nedostatky však zjavne majú systémový charakter, keďže boli prítomné pri takmer všetkých zákazkách (nedostatočný opis predmetu zákazky,</i>	

Príloha č. 1 k Správe z kontroly zadávania zákaziek a dodržiavania zákona č. 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní) - Vyhodnotenie námietok kontrolovanej osoby

	<i>nestanovenie alebo absencia riadneho zdokladovania PHZ, stanovenie subjektívnych kritérií, nedostatočné zmluvné zabezpečenie, nezverejňovanie zmlúv, preberanie realizácie diel v rozpore so zmluvou, nevyžadovanie plnenia zmluvných povinností zhotoviteľov).</i>	
<i>Kontrolovaný subjekt namieta nesystematickosť a neprehľadnosť návrhu správy, z ktorej nie je jasné, ktoré všetky zákazky realizované MČ BA-Podunajské Biskupice boli predmetom kontroly – miestny kontrolór zmieňuje pochybenia v dvoch konkrétnych zákazkách, ktorý vzišli z procesu VO a to konkrétne:</i> <i>-1) Komplexná rekonštrukcia detských ihrísk (PHZ – v sume 175.000,- EUR bez DPH) a</i> <i>- 2) Rekonštrukcia školskej jedálne Podzáhradná“ (PHZ v sume 150.000,- EUR bez DPH).</i> <i>Z celého návrhu správy sa mylne navodzuje dojem, že celý proces VO vykazuje systémové pochybenia (pri zákazkách zadávaných MČ BA-Podunajské Biskupice v kontrolovanom období rokov 2019 a 2020), ale v skutočnosti, boli predmetom kontroly akoby iba dve verejné obstarávania. Z tohto dôvodu je pre kontrolovaný subjekt návrh správy neurčitý a nezrozumiteľný</i>	<i>Kontrolný orgán odmieta tvrdenie o akomsi „navodzovaní dojmu“. Návrh správy má výlučne vecný a faktický charakter. Zistené nedostatky sú jasne opísané.</i> <i>Dve spomenuté zákazky boli zákazkami s najvyššou zmluvnou resp. realizačnou cenou v kontrolovanom období, a preto je prirodzené, že na ne bola pri výkone kontroly kladená väčšia pozornosť.</i> <i>Avšak je potrebné dôrazne odmietnuť, že sa správa venuje iba týmto dvom zákazkám. Jednak ak by to bola pravda, tak nie je zrozumiteľná námietka kontrolovanej osoby o nedostatočnej lehote pre podanie námietok, ale predovšetkým sú v návrhu správy jasne identifikované zistenia aj pri zákazkách Opravy bytov MŠ Estónska, Oceľové odpadkové koše, Vyprázdnovanie smetných košov na území MČ Bratislava - Podunajské Biskupice (13.01.2020), Zber a likvidácia odpadov od obyvateľov MČ Bratislava-Podunajské Biskupice, Ekonomická a účtovná agenda, Poskytovanie odborných služieb v oblasti verejného obstarávania, Multifunkčné ihrisko, Zimná údržba 2019, 2020) ale aj prierezové zistenia týkajúce sa najmä nedostatočného alebo absentujúceho dokladovania určenia PHZ, zverejňovania zmlúv a ich príloh či realizácie diel.</i>	

Príloha č. 1 k Správe z kontroly zadávania zákaziek a dodržiavania zákona č. 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní) - Vyhodnotenie námietok kontrolovanej osoby

Zároveň kontrolovanému subjektu absentuje v celom návrhu správy: a) aké konkrétne dokumenty boli predložené pri administratívnej finančnej kontrole VO miestnemu kontrolórovi, b) kto konkrétne so zamestnancov MiÚ BA-Podunajské Biskupice komunikoval s miestnym kontrolórom pri výkone kontroly VO, a ak komunikoval, neboli zo strany MK predložené zápisy z administratívnej finančnej kontroly – t. j. Vami vyžiadané dokumenty Vám mali byť odovzdávané formou osobného odovzdania príslušných dokumentov cez sprievodný list, (email) ktorý mal obsahovať taxatívny výpočet dokumentov (spisov), ktoré ste prevzali.	<i>V návrhu správy je obsiahle opísaný aj priebeh vykonávanej kontroly, a to obzvlášť procesu vyžiadania dokumentácie zákaziek.</i> <i>Kontrolovaná osoba paradoxne namieta aj to, že miestnemu kontrolórovi mali byť vyžiadané dokumenty odovzdané formou osobného odovzdania príslušných dokumentov cez sprievodný list, ktorý mal obsahovať taxatívny výpočet prevzatých dokumentov (spisov), avšak bola to práve kontrolovaná osoba, ktorá takýto miestnym kontrolórom požadovaný postup odmietla, pričom argumentovala údajnou „diskrétnosťou“ dokumentácie „verejného obstarávania“. Dokumentácie boli sprístupnené iba k nahliadnutiu a vyhotoveniu fotografií.</i> <i>Pri výkone kontroly mi súčinnosť poskytovali zamestnanci príslušného organizačného útvaru najmä v ich kancelárii. Kontrolovanou osobou neboli a ani nemohli byť jednotliví zamestnanci, ale iba samotný verejný obstarávateľ, pričom jej predmetom bolo dodržiavanie zákona kontrolovanou osobou.</i>	
V závere návrhu správy je na str. 38 vložená tabuľka s celkovým počtom 16 zákaziek, ktoré nie sú v texte správy (s výnimkou na str. 11 bod 20 a 21) žiadnym spôsobom spomenuté a vyhodnotené. Kontrolovaný subjekt preto požaduje, aby MK predložil závery z kontroly týkajúce sa všetkých zákaziek vymenovaných na str. 2 návrhu správy, ktoré mali byť predmetom kontroly, ale nie sú v návrhu správy vyhodnotené. Ide o nasledovné zákazky: - oplotenie-a) Rekonštrukcia plota Priekopnícka-Vrakunská-Geologická b) Prístavba oplotenia ZŠ Bieloruská,	<i>Tabuľka predstavuje iba prehľadný sumár zákaziek s najvyššou zmluvnou cenou v kontrolovanom období a nie je kontrolným zistením, hoci z nej vyplýva nesprávny spôsob určovania PHZ ako ceny s DPH pri viacerých zákazkách. Jej účelom je poskytnúť verejnosti prehľad o najdôležitejších zmluvných vzťahoch kontrolovaného obdobia s uvedením deklarovanej PHZ, zmluvnej ceny a celkovej ceny.</i> <i>Kontrolné zistenia, ak boli identifikované, k zákazkám sú uvedené aj v samotnom návrhu správy.</i> <i>Príkladmo takto: Oplotenie (časť III bod 10, Zhrnutie bod 1 a bod 18)</i>	

Príloha č. 1 k Správe z kontroly zadávania zákaziek a dodržiavania zákona č. 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní) - Vyhodnotenie námietok kontrolovanej osoby

- poskytovanie odborných služieb verejného obstarávania, - vianočná výzdoba MČ Bratislava - Podunajské Biskupice 2019, - opravy fasády na budove miestneho úradu Žiacka, - zimná údržba 2020 (dodávateľ KOSEC plus s. r. o.), - technologické vybavenie školskej jedálne (dodávateľ GASTRO - HAAL, s.r.o.), - rekonštrukcia povrchu komunikácie časti ulíc Bodrocká a Hronská (dodávateľ STRABAG, s.r.o.).	<i>poskytovanie odborných služieb verejného obstarávania (časť V bod 6)</i> <i>Zákazky oprava fasády na budove miestneho úradu (časť V bod 14, časť III bod 19)</i> <i>Zákazka Zimná údržba 2020 bola podlimitnou zákazkou realizovanou cez EKS (časť VI bod 1 a 2).</i> <i>Rekonštrukcii ciest sa podrobne venuje odporúčanie na prijatie opatrení pod bodom 12, kde zároveň upozorňujem, že v prípade rekonštrukcie ciest v rámci územia mestskej časti počas jedného roka je nevyhnutné sledovať riziko možného rozdelenia zákazky pri rekonštrukcii miestnych komunikácií na viacero zákaziek s nízkou hodnotou, keďže Úrad pri takýchto stavebných prácach jednoznačne konštatuje, že existuje časová, miestna a vecná súvislosť. V prípade, že celková predpokladaná hodnota týchto zákaziek prekročí limit stanovený zákonom, verejný obstarávateľ musí postupovať postupom pre podlimitné zákazky. V roku 2020 boli obstarávané Rekonštrukcie ciest Bodrocká, Hronská (PHZ 86 000 s DPH a Rekonštrukcia ciest Baltská, Lotyšská (PHZ 200 000), a teda celková suma prekročila limit 180 000 € bez DPH, hoci celková cena realizácie nakoniec túto hranicu nedosiahla, avšak pre stanovenie postupu je určujúca PHZ, ktorá ani v týchto prípadoch nie je riadne zdokladovaná, čo kontrolovaná osoba ani nerozporuje.</i>	
Návrh správy zároveň obsahuje množstvo subjektívnych právnych názorov a odporúčaní, ktoré sa netýkajú samotného procesu VO, majú vyslovene odporúčací charakter, čo ale automaticky neznamená, že kontrolovaný subjekt postupoval pri	<i>Návrh správy najmä v jej závere obsahuje odporúčané opatrenia, ktoré navrhujem prijať. Ide predovšetkým o príklady dobrej praxe a odporúčania odborných inštitúcií v tejto oblasti. Taktiež ide o odporúčania na základe rozhodovacej praxe Úradu pre</i>	

Príloha č. 1 k Správe z kontroly zadávania zákaziek a dodržiavania zákona č. 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní) - Vyhodnotenie námietok kontrolovanej osoby

realizovaní zákaziek v procese VO v rozpore so zákonom. <i>Z hore uvedených dôvodov žiadame miestneho kontrolóra aby daný návrh správy prepracoval a doplnil o komplexnú kontrolu všetkých spomenutých zákaziek a procesu VO, ktoré boli realizované MČ BA-Podunajské Biskupice, pretože sa v prípade predloženia správy z kontroly vytvára čisto subjektívny dojem, že pochybenia sú vo všetkých realizovaných zákazkách a procesoch VO, čo sa ale nezakladá na pravde.</i>	<i>verejné obstarávanie, ktorých účelom je predísť potenciálne nezákonnému konaniu a vyhnúť sa v budúcnosti prípadnému uloženiu sankcie (napr. nedovolené rozdelenie zákaziek na rekonštrukciu miestnych ciest).</i> <i>Odporúčania sami o sebe samozrejme neindikujú pochybenie verejného obstarávateľa, avšak majú za cieľ dosiahnuť, aby sa verejné obstarávanie realizovalo tak, že vygeneruje skutočnú trhovú konkurenčnú súťaž.</i> <i>Samozrejme je dostatočné zabezpečenie zmluvných vzťahov verejného obstarávateľa, ktoré som odporúčal už pri predchádzajúcej kontrole.</i>	
--	---	--

Mgr. Ján Komara, miestny kontrolór
Bratislava-Podunajské Biskupice, dňa 23.09.2021.